

MARK HODDER

BURTON &
SWINBURNE

VÝPRAVA
DO MĚSÍČNÍCH HOR

TRIFID

Přeložil Marek Drda.

Mark Hodder

Výprava do Měsíčních hor

*Tato kniha ani žádná její část nesmí být kopírována,
rozmnožována ani jinak šířena bez písemného
souhlasu vydavatele.*

Expedition to the Mountains of the Moon

Copyright © 2011 by Mark Hodder

All rights reserved.

Translation © Marek Drda, 2014

Cover illustration © Jon Sullivan

© Stanislav Juhaňák – Triton, 2015

ISBN 978-80-7387-803-0

Stanislav Juhaňák – TRITON, Vykáňská 5, 100 00 Praha 10
www.tridistri.cz

VÝPRAVA
DO MĚSÍČNÍCH HOR

Mark Hodder

Burton & Swinburne

Podivná záležitost se Skákajícím Jackem
Případ mechanického muže
Výprava do Měsíčních hor
The Secret of Abdu El-Yezdi
The Return of the Discontinued Man
The Rise of the Automated Aristocrats

MARK HODDER

BURTON &
SWINBURNE

VÝPRAVA
DO MĚSÍČNÍCH HOR

Stanislav Juhaňák – TRITON

Věnováno
REBECE CAMARAOVÉ

„Čas odhaluje pravdu.“

SENECA

Poděkování

Když jsem s psaním těchto příběhů o Burtonovi a Swinburneovi začínal, neubránil jsem se obavám, že bych mohl urazit památku mužů a žen, kteří se díky tvrdé práci a ohromnému nadání zapsali do historie.

Mé znepokojení polevilo, když mi nadšení čtenáři vyprávěli, jak během četby mých románů opakovaně nahlíželi do *Wikipedie* i dalších zdrojů, aby se dověděli o skutečných životech lidí, které jsem „odcizil“, více.

A to mě těší. Znamená to například, že v policejním konstablu č. 53, Williamu Trounceovi, uvidí o něco více lidí hrdinu, který splnil svou povinnost, když se John Francis pokusil v roce 1842 o atentát na královnu Viktorii (nu ano, trochu jsem si s tímhle historickým faktem pohrál). Znamená to větší povědomí o Richardu Spruceovi, kterého sice ve svých výtvorech představuji coby ničemu, ale ve skutečnosti to byl tichý skromný člověk s geniálním nadáním pro botaniku. Znamená to, že se více lidí obrací ke Swinburneově úžasné poezii, více lidí žasne nad politickým důvtipem lorda Palmerstona a více lidí přemýšlí, zda Samuel Gooch skutečně žil, a zjišťuje, že žil a že byl úžasný.

Doufám, že to potomci postav vystupujících v knize, které by snad urazilo, jak s jejich předky zacházím, vezmou v úvahu. Všimněte si, prosím, že jsem ve svých románech *zcela zjevně* popustil uzdu fantazii a rozhodně *nejde* o žádný životopis. Moje alternativní historie je místo, kde se jednotlivci střetávají s odlišnými výzvami a příležitostmi, než s jakými se setkávali ve skutečném životě, a tak se z nich stali velmi, velmi odlišní lidé. V žádném případě by neměli být považováni za přesný obraz lidí, kteří doopravdy žili.

V tomto svazku se při svém líčení Afriky zhruba kolem roku 1863 přidržuji popisů, jež nám zanechal sám sir Richard Francis Burton. Jeho *The Lake Regions of Central Afrika* (Jezerní oblast střední Afriky) z roku 1860 je dle mého mínění zdaleka nejkouzelnějším deníkem kteréhokoli z viktoriánských cestovatelů. Burton měl sklon zapisovat jména vesnic,

měst i regionů po svém a já si v kapitolách o Africe jeho verzi místních jmen podržel.

Nakonec bych rád vyjádřil svůj dík a nejvyšší možné uznání Louovi Andersovi, Emmě Barnesové a Jonu Sullivanovi.

ČÁST PRVÁ

CESTA DO AFRIKY

„Mám dojem, že jedním z nejradostnějších okamžiků života lidského jest odjezd na dalekou cestu do neznámých krajů. Když člověk jediným mocným vypětím sil setřese jeho zvyku, tíhu všednosti, závoj mnoha starostí a otroctví domova, pocítí opět štěstí. Krev mu v těle proudí rychlým oběhem dítěte... nastává nový úsvit života...

DENÍK SIRA RICHARDA
FRANCISE BURTONA, 2. PROSINCE 1856

Kapitola 1

VRAŽDA NA FRYSTONU

„Budoucnost ovlivňuje přítomnost stejnou měrou, jako ji ovlivňuje minulost.“

FRIEDRICH NIETZSCHE

Sir Richard Francis Burton se zavrtěl pod křoviskem na okraji houštiny v horním západním cípu londýnského Green Parku a proklínal svou hloupost. Mělo mu dojít, že ztratí vědomí. Měl dorazit dřív, aby to vykompenzoval. Teď byla celá mise ohrožena.

Chvilí jen tak ležel, dokud bolest v boku nepolevila, pak pozdvihl pušku, podepřel se lokty a namířil zbraň na dav pod sebou. Pohlédl na nápis na pažbě. Stálo tam: *Lee-Enfield Mk III., vyrobeno v Taboře, Afrika, 1918.*

Zamžoural do teleskopického hledí a zkoumal tváře lidí shromážděných u cesty na úpatí svahu.

Kde je jeho cíl?

Začal vidět rozmazaně. Potřásl zlehka hlavou, aby se pokusil rozptýlit podivný pocit posunu, onen strašlivý dojem, že je rozdělen ve dvě různé kopie. Poprvé tuhle iluzi zažil během horečnatých záchvatů tehdy v sedmapadesátém v Africe a pak opět o čtyři roky později, kdy se stal královým agentem. Měl za to, že už nad tím zvítězil. A možná ano. Koneckonců tentokrát opravdu existoval dvakrát.

Bylo odpoledne 10. června 1840 a mnohem mladší Richard Burton právě cestoval po Evropě z Itálie do Oxfordu, aby se zapsal na Trinity College.

Vybavil si onoho vzpurného, neústupného a neukázněného mládence a tiše zašeptal: „Čas mě díkybohu změnil. Otázka zní, zda mu tu službu dokážu oplatit.“

Mířil z tváře na tvář a hledal muže, kterého přišel zastřelit.

Byl příjemný vlahý den. Pánové s vycházkovými holemi v rukou se napařovali v lehkých kabátcích a cylindrech. Dámy třímající slunečníčky zkrášlovaly čepce a elegantní rukavičky. Všichni čekali, aby se podívali na královnu Viktorii, až pojedou v kočáře kolem.

Burton si prohlížel přes vlasový kříž dalekohledu jednoho člověka za druhým. Někde v davu byl Edward Oxford, šiléný osmnáctiletý mladík s vražednými úmysly a dvěma křesadlovými pistolemi pod dlouhým kabátem. Jenže kvůli tomu, aby zastřelil královnina samozvaného vraha, tu Burton nebyl.

„Zatraceně!“ Trásl se mu ruce. Ležet takhle natažený by bylo bývalo nepohodlné pro každého muže jeho věku – už mu bylo sedmačtyřicet –, ale s těmi dvěma žebry, která mu zlomil premiérův muž Gregory Hare, to bylo ještě mnohem horší. Bodala ho v boku jako nůž.

Opatrně se přesunul, přičemž se snažil, aby se křoví nehýbalo. Musel zůstat skrytý.

Jeho pozornost upoutala jedna tvář. Byla kulatá, zdobil ji veliký knír a vyzářovala z ní jasně patrná arogance. Burton toho člověka ještě neviděl – alespoň ne v téhle podobě –, přesto ho ale znal: byl to Henry de La Poer Beresford, třetí markýz z Waterfordu, kterému mnozí přezdívali „Šiléný markýz“. Muž byl zakladatelem libertinů, politicky vlivného hnutí hlásajícího vysvobození z okovů společnosti a vášnivě nesouhlasícího s technologickým pokrokem. Za tři roky ode dneška povede Beresford zpustlíky – skupinku radikálních odpadlíků, kteří budou svou anarchistickou filozofií zpochybňovat dobré mravy společnosti. Markýz věřil, že lidský druh brání své vlastní evoluci a že se každý jednatel může stát *nadnormálním člověkem*, bytostí zcela osvobozenou od zábran, bez svědomí a pochyb, monstrem, které si dělá, co se mu zlíbí a kdykoli se mu to zlíbí. Byla to nebezpečná myšlenka – což Burtonovi potvrdila velká válka –, ale zrovna v tuhle chvíli se jí nezabýval.

„S tebou se vypořádám za jednadvacet let,“ zamumlal.

Parkem se rozlehla ozvěna vzdáleného jásohu. Brána Buckinghamského paláce se už otevřela a na cestu vyjel královský kočár.

„No tak!“ šeptal si Burton. „Kdepak jsi?“

Kde je ten člověk, kterého přišel zabít?

Kde je Skákající Jack?

Zamžoural do periskopu. Skrz čočky spatřil nepochopitelnou scénu. Obrysy, pohyb, stíny, syté barvy – odmítalo se to slít v cokoli, co by dávalo smysl. Svět se otřásl a on byl rozbitý a rozházený v jeho troskách.

Mrtvý. Očividně je mrtvý.

Ne. Nech toho. To ti nepomůže. Nepoddávej se tomu. Už ne.

Zavřel oči, sevřel pěsti, až se mu nehty zaryly do dlaní, a vycenil zuby. Jen čirou silou vůle zaměřil nesourodé kousky sebe sama a táhl je k sobě, dokud si neuvědomil:

Frank Baker. Jmenuju se Frank Baker.

Dobře. Tohle mu připadalo povědomé. Cítil kordit. Na uši mu dotíral hluk. Vzduch byl rozpálený.

Frank Baker. Ano. To jméno mu předtím vyklouzlo z úst coby odpověď na zdravotníkovu otázku.

„A co jste, pane Bakere?“

Podivná otázka.

„Pozorovatel.“

A stejně podivná odpověď. I ona se jako jméno zjevila odnikud, ale přepracované zdravotníky zcela uspokojila.

Potom přišly záchvaty nicoty. Zimnice. Halucinace. A pak zotavení. Domnívali se, že patří k síti civilních pozorovatelů, a dali ho na starost onomu mužičkovi s pištivým hlasem, který v tuhle chvíli stál vedle něj.

A co dál? Co ještě? Na co jsem se to vlastně díval?

Otevřel oči. Moc světla nebylo.

Uvědomil si, že cosi drtí v pěsti, a tak dlaň rozevřel, podíval se na ni a zjistil, že drží rudý vlčí mák. Cítil, že je to důležité. Ale netušil proč. Strčil si květ do kapsy.

Posunul si obrubu plechové přilby nahoru, otřel si pot z čela a zvedl horní část periskopu přes okraj zákopu a znovu zamžoural do hledáčku. Po jeho levé ruce se v obzoru tetelícím se horkem rozpouštěl vrcholek napučeného slunce a před ním si v houstnoucím šeru sedm vysokánských pavoukoviců na dlouhých nohách hledalo cestu rudým plevellem, kterého byla tahle země nikoho plná. Z výfukového potrubí pavoukoviců se valila bělostná pára, pyšně se odrážející na pozadí temnicí fialové oblohy.

Sekáči, pomyslel si. Ty obludy jsou pavouci zvaní sekáči, které eugenická frakce technologů vyšlechtila do pozoruhodné velikosti. Ne, počkat, žádní eugenikové, ti patří k nepříteli –

našim se říká genetici. Pavouky nechají vyrůst, pak je zabijí a vykuchají a jejich tělesné schránky konstruktéři vybaví zařízením na páru.

Prozkoumal ty vymyšlenosti pozorněji a povšiml si detailů, které mu připadaly jiné – ale jiné než co? Například tu byly kulomety Gatling, zavěšené za malými tělíčky sekáčů, kde Baker očekával, že uvidí sítě na náklad. Kulomety se otáčely a s trpytivými záblesky vysílaly do německých příkopů krupobití kulek a jejich mechanický rachot málem přehlušil bafání parních strojů vozítek. Sekáči byli navíc obrnění a řidiči neseděli na sedadlech zabudovaných do vydlabaného těla, ale v jakýchsi sedlech na něm, což naznačovalo, že prostor uvnitř schránky vyplňuje větší a silnější stroj než... než...

S čím je to vlastně srovnávám?

„To je pohled, co?“ ozval se pronikavý hlas.

Baker si odkašlal. Nebyl připraven mluvit, navzdory neurčitému podezření, že už to stejně udělal – že s malým muzičkem před pár minutami něco málo prohodil.

Otevřel ústa, aby něco řekl, jenže jeho společník pokračoval: „Kdybych byl básník, snad bych to dokázal vystihnout, ale pro obyčejného novináře je to příliš velká výzva. Jak mám, k čertu, popisovat tak neskutečnou scénu? Každý, kdo to neviděl na vlastní oči, by si myslel, že píšou nějaký vědeckofantastický román. A třeba by o mně říkali, že jsem nový Jules Verne.“

Mysli! No tak! Dej si slova toho chlapa dohromady. Prokousej se tou řečí. Dostaň z ní nějaký smysl.

Syčivě se nadechl, jak mu v mysli rozkvetla vzpomínka. Ležel na posteli v polní nemocnici. V rukou držel noviny. Četl jakousi reportáža a tu napsal tenhle malý boubelatý muzíček.

Ano, to je ono. Teď mluv, Bakere. Otevři pusu a mluv!

„Vy to zvládnete,“ řekl. „Tuhle jsem četl jeden z vašich článků. Máte vzácný talent. Kdo je to Jules Verne?“

Viděl, jak muzíček přimhouřil oči a zkoumavě si ho v šeru prohlíží a snaží se rozeznat jeho rysy.

„Jeden francouzský romanopisec. Zabili ho při pádu Paříže. Vy jste o něm neslyšel?“

„Možná ano,“ odvětil Baker, „ale musím přiznat, že si toho pamatuju tak málo, že sotva funguju.“

„Aha, no jistě. To je po šoku z výbuchu celkem obvyklý symptom – a vlastně i u horečky. A vy jste si podle všeho užil dost obojího. Víte, proč jste byl v oblasti Velkých jezer?“

V oblasti Velkých jezer? Ale ta jsou... ta jsou v Africe! Tohle je Afrika!

„Nemám páru. První, na co si vzpomínám, je, jak mě nesou na nosítkách. A když jsem se pak probral, byl jsem tady a píchali do mě lapiduchové.“

Novinář si odfrkl a řekl: „Trochu jsem se poptal. Chlapi od průzkumníků vás našli nedaleko západního břehu jezera Ukerewe, na okraji Krvavého pralesa. A to je nebezpečné místo – pořád se tam rojí Němci. Byl jste beze zbraně, na hlavě jste měl zřejmě čerstvě vytetovaný ten zvláštní zářící hieroglyf a řval jste jako šílenec.“

Hieroglyf?

Baker zvedl ruku, vklouzl dlaní pod přilbu a prsty si vjel do krátkých vlasů. Kůži mu zvrásnily tvrdé jizvy.

„Na nic z toho si nevzpomínám.“

Já si to nepamatuju. Nepamatuju. Nepamatuju.

„Průzkumníci vás chtěli vzít do Taborů, ale cesta na jih se jen hemžila číhači, takže upalovali na východ, dokud se nepřipojili k vojenským praporům, které se tu shromažďují. Po celou tu cestu jste byl střídavě při vědomí a v mdlobách, ale nikdy natolik při smyslech, abyste to nějak vysvětlil.“

Dopisovatele náhle přerušilo hlasité „Alá! Alá!“ sirény. Byl to sekáč signalizující, že se ocitl v nebezpečí. Mužík opět obrátil pozornost k periskopu a Baker se k němu připojil.

Jedno z obřích vozítek se začalo zaplétat. Kolem chůvovitých nohou se mu ovíjely šarlatové úponky, které se plazily nahoru k řidiči usazenému vysoko nad zemí. Muž zoufale cloumal ovládacími pákami a snažil se setřást svíjející se rostlinu ze svého stroje. Nepodařilo se mu to. Sekáč se nakláněl víc a víc vlevo, až přepadl a strhl masožravé býlí s sebou. Siréna zabublala a odumřela. Řidič se skutálel ze sedla, pokusil se vstát, upadl a začal kolem sebe tlouct. Zavřeštl, když pod jeho vahou rostlinné tobolky popraskaly a postříkaly ho kyselou šťávou. Mužova uniforma vybuchla v plamenech a z kostí se mu odlupovalo bublající maso. Za necelou minutu ho plevel zredukoval na holou kostru.

„Chudák,“ zabručel mužíček. Spustil zařízení pro průzkum dolů a smetl si z pravé ruky prach. „Neviděl jste, jak se sem ten plevel včera dostal? Já to zmeškal. Spal jsem.“

„Neviděl.“

„Z moře to sem prý zaválo tenkou stužku mraků připomínající hada, ze které přšla semena. Přes noc rostlina vyrašila

a od té doby roste. Vypadá dost neprostupně. Řeknu vám, Bakere, že když dojde na počasí a kytky, ti zatracení němečtí kouzelníci vědí, co dělají. Proto také pořád ještě získávají do armády o statisíce Afričanů víc než my. Domorodci jsou tak pověřiví, že udělají, cokoli jim řeknete, pokud věří, že umíte přivolat nebo zadržet déšť a zajistit jim dobrou úrodu. Plukovník Crowley má plné ruce práce, aby se jim ubránil – tedy těm kouzelníkům.“

Baker se to všechno snažil zpracovat. Kouzelníci? Rostliny? Ovládání počasí?

„Crowley?“ řekl.

Menší muž zvedl obočí. „Propáníčka! Vy máte opravdu děravý mozek! Plukovník Aleister Crowley. Naše hlavní médium. Machr mezi čaroději!“

Baker mlčel.

Dopisovatel zmateně pokrčil rameny, přitiskl se ke stěně zákopu, neboť se kolem něj drala řada vojáků, a uchechtl se, když na ně jakýsi seržant mrkl, usmál se a řekl: „Držte hlavy dole, pánové. Nechci, aby nám do těch drahejších helem nadělali díry.“ Potom se mužiček opět obrátil k periskopu. Baker to pozoroval a pokoušel se překonat pocit odtržení.

Já sem nepatřím. Ničemu z toho nerozumím.

Otřel si rukávem ústa – vzduch byl nasáklý vlhkostí a on se vydatně potil – a přiložil oko k objektivu periskopu.

Další dva sekáči byli stahováni do svíjející se flóry. Baker se zeptal: „Kolik lidí bude muset ještě umřít, než někdo zavele, aby se ty zatracené mašiny stáhly?“

„My neustoupíme,“ zněla odpověď. „Tohle je naše poslední šance. Pokud se nám podaří zadržet německé síly v Africe, možná dokážeme v Evropě zahájit nějaký protiútok. A pokud ne, jsme vyřizeni. Podívejte! Padl další!“

Tři zbývající sekáči spustili vřeštící sirény: „Alá! Alá! Alá! Alá!“

„Příšerný kravál,“ pokračoval novinář. „Člověk by skoro uvěřil, že jsou ti zatracení pavouci živí a mají strach.“

Baker mírně zavrtěl hlavou. „Přesně řečeno to pavouci nejsou. Pavouci jsou řád *Araneae*, zatímco sekáči jsou *Opiliones*.“

Jak tohle vím?

Válečný dopisovatel si pohrdavě odfrkl. „Teď už nejsou z žádného řádu – od chvíle, co je technologové vykuchali!“

Po celé délce britských zákopů začali muži hvízdát na písťalky.

„Sakra! Přilétá naše denní dávka spor. Nasadte si masku.“

Baker se pohyboval, aniž by o tom přemýšlel. Rukama sklouzl k opasku, otevřel plátěné pouzdro, vytáhl masku z tlusté gumy a navlékl si ji přes obličej. On a jeho společník na sebe pohlédli skrz kulaté skleněné průzory.

„Nesnáším, jak tyhle masky smrdí,“ přidušeně prohlásil menší muž. „A mám z nich klaustrofobii. Na nošení v tomhle pekelném podnebí jsou příliš dusivé. Co byste řekl, kdybychom se vrátili do krytu na čaj? Stejně už začíná být moc velká tma a nic moc tu nevidíme. Čas na hrnek něčeho teplého! Pojďte!“

Baker se naposledy podíval do periskopu. Přestože průzory masky scénu rozostřily a rychle se snášející africká noc ji zastírala ještě víc, dokázal ještě rozeznat, že se od vzdálené strany plevle přibližuje hustý žlutý oblak, který jako by proti inkoustově černé obloze světélkoval. Baker se otrásl, otočil se a zákopem se vydal za druhým mužem podél frontové linie do zákopu radistů a zpátky do jednoho z krytů. Míjeli maskované vojáky – většinou askarie, africké rekruty, z nichž mnozí nebyli o mnoho starší než děti –, kteří skličene posedávali a čekali, než vyrazí do útoku.

Oba muži dorazili k průchodu, odhrnuli těžký závěs a vstoupili dovnitř. Sundali si přilby a z obličejů masku.

„Dejte pozor, abyste závěs zase správně zajistil. Nepustí spory dovnitř. Já zatím seženu nějaké světlo,“ řekl novinář.

O chvíli později už malý podzemní bunkr ozářila petrolejová lampa. Bunkr byl zařízen střídme, stála tu jen dvě dřevěná lůžka, dva stoly, tři židle a několik beden.

„Fuj!“ zavrčel Baker. „Krysy!“

„S těmi nic nenaděláme. Ty malé potvory jsou všude. Jenže ty jsou váš nejmenší problém. Za pár dní vám tu pěknou čistounkou uniformu zamoří vši, takže vám bude připadat, že vás snad sežerou zaživa. Kde je ta zpropadená konvice? Aha, tady!“

Mužik se pustil do práce u přenosných kamínek. Na světle se ukázalo, že má překvapivě modré oči.

Baker přistoupil k menšímu z obou stolů, přiraženému ke zdi. Stálo na něm umyvadlo a přímo nad ním viselo na hřebíku čtyřhranné zrcátko. Snažil se v něm najít svůj odraz, ale z nějakého důvodu na něj nedokázal zaostřit. Buď mu oči nedovolovaly, aby se na sebe podíval, nebo tam ve skutečnosti nebyl.

Přešel k druhému stolu uprostřed krytu a posadil se.

„Ty spory,“ začal. „Co jsou zač? Kde se tu berou?“

„Správně se jim říká spory typu A. Němci rozmnožují obří houby, eugenicky pozměněnou verzi druhu muchomůrky, které se říká Ničivý anděl neboli *Amanita bisporigera*, pokud máte botaniku stejně jako entomologii raději v latině. Je smrtelně jedovatá a její výtrusy také. Vdechnete je, a během několika vteřin prožijete zvracení, křeče, delirium a průjem. Do deseti minut budete mrtvý.“

„Botanické zbraně? Nejprve ten plevel a teď výtrusy hub. Jak děsivě důmyslné!“

Druhý muž se po Bakerovi ohlédl se zmateným výrazem ve tváři. „To, že Němci využívají válečných prostředků založených na rostlinách, přece ví každý, ne? A občas i upravená zvířata.“

„Vážně? Promiňte. Jak jsem říkal, skoro nic si nepamatuju. Nezmiňoval jste se o nějakých *číhačích*?“

„Aha. Hm. Ano. Masožravé rostliny. To byla jedna z prvních zbraní, kterou Němci vyvinuli. Původně to byla bojová vozidla, využívaná po celé Africe. Jednoho dne ale spontánně zmutovala a strávila své řidiče, následkem čehož nějak získala elementární inteligenci. Potom se rychle rozšířila a teď představují nebezpečí pro obě strany. Pokud nějakého číhače uvidíte, aniž byste měl po ruce plamenomet, upalujte pryč jako o život. V oblasti Velkých jezer, kde vás našli, jsou obzvlášť hojní.“ Novinář se odmlčel a pak dodal: „Neuvědomil jsem si, že máte paměť až natolik poškozenou. A co fyzicky? Jak se cítíte?“

„Jsem slabý, ale zlepšuje se to a ten zánět v očích už ustupuje. Když jsem ve špitálu přišel k sobě, byl jsem napůl slepý. Ta zatracená choroba mě občas sužuje už od Indie.“

„Vy jste byl v Indii?“

Baker se zamračil a promnul si bradu. „To nevím. Prostě mi to vyskočilo v hlavě. Ano, mám pocit, že jsem tam možná byl.“

„Páni, Indie! Měl jste tam zůstat. Možná se ukáže, že je to poslední bašta civilizace na celé téhle pitomé planetě! Tam jste vstoupil do armády?“

„Nejspíš ano.“

Ozvalo se vzdálené zadunění a po něm další a další. Země se zachvěla. Novinář pohlédl na strop.

„Dělostřelectvo. Hrachopaly. Střílí z okraje Dar es Salaamu.“

Baker si pro sebe zamručel: „Řekl bych, že je to odvozeno z *bandar as-salám*. To je ironie. Znamená to *přístav klidu*.“ Nahlas pak řekl: „Zdejší krajina i klima mi připadají povědomé. Nejsme jižně od Zanzibaru? Není tu v okolí vesnice jménem Mzizima?“

„Cha! Mzizima a Dar es Salaam jsou jedno a to samé, Bake-re! Není to neuvěřitelné, že zánik britského impéria započal v takové bezvýznamné díře a že se sem teď vracíme?“

„Co tím chcete říct?“

„Všeobecně se má přece za to, že tady začala velká válka. To jste také zapomněl?“

„Ano, obávám se, že ano. Válka začala v Mzizimě? Jak je to možné? Vždyť je to, jak říkáte, bezvýznamná díra!“

„Takže si přinejmenším vybavujete, jaký býval Dar es Salaam dřív, že?“

„Vzpomínám si, že tam kdysi stával jen shluk úlovitých chatrčí.“

„Přesně tak. Jenže ten shluk navštívili před o něco málo víc než padesáti lety němečtí zeměměřiči. Nikdo neví, proč sem přišli nebo co se tu stalo, ale z nějakého důvodu vypukl boj mezi nimi a al-Manát.“

„Tou předislámskou bohyní osudu?“

„To tedy sedí, sakra! Jenže vy myslíte jinou, kamaráde. Al-Manát byla vůdkyní guerillové skupiny bojovnic. Proslýchá se, že šlo o Britku, její pravá totožnost je však zahalena tajemstvím. Jedná se o jednu z velkých historických záhad. Konflikt tedy eskaloval, Británie i Německo sem vyslaly další vojáky, a z Mzizimy se stala pevnost Německé východoafrické společnosti. Zhruba před čtyřiceti lety se tam zformoval německý obranný oddíl *Schutztruppe* a osada se rychle rozrůstala. Přejmenovali ji na Dar es Salaam a od té doby stále vzkvétá. Což naši mládenci o víkendu změní.“

„Co tím myslíte?“

„Myslím tím, příteli, že HMA *Pegasus* a HMA *Astraea*¹ to město v sobotu srovnají se zemí.“

Venku zaduněly další výbuchy. Jejich frekvence narůstala a všechno se otřásalo. Baker se nervózně rozhlédl kolem sebe.

„Zelený hrách,“ prohodil jeho společník.

„To poznáte jen podle zvuku?“

¹ Označení HMA (His Majesty's Airship – vzducholoď Jeho Veličenstva) je odvozeno od tradičního označení plavidel britského královského loďstva; pozn. překl.

„Ano. Jednoduchý výbuch při dopadu, jako velká dělová koule. Žlutá odrůda při zásahu vybuchuje a všude se rozletí jedovaté šrapnely. V Evropě sprovodila ze světa miliony našich kluků, ale v Africe se jí naštěstí nedaří.“

Bakerovy prsty sevřely okraj stolu. Druhý muž si toho všiml a ujistil jej: „Nic se nám nestane. Trvá jim věčnost, než se zastřílejí. My navíc nebojujeme, což znamená, že se na rozdíl od vojáků můžeme schovávat tady. Jestli nám nějaký ten neřád nepřistane přímo na hlavě, nic nám nehrozí, a možnost, že se něco takového stane, je opravdu mizivá.“

Postavil konvici na kamna a pak mlčky seděli, naslouchali kanonádě, dokud se voda nezačala vařit. Mužík lžičkou odměřil do kovové konvice čajové lístky a zabručel: „Máme nízké příděly.“

Baker si všiml, že po něm jeho společník neustále pokukuje. Pociťoval nevysvětlitelnou chuť schovat se do stínu, jenže světlu nebylo možné uniknout. Bezmocně přihlížel, jak se na mužově tváři najednou postupně objevuje celá škála emocí: zvědavost, zmatek, poznání, nevíra, šok.

Menší muž mlčel, dokud nebyl čaj hotový, pak jím naplnil dva plecháčky, přidal mléko a cukr, jeden hrnek podal Bakerovi, posadil se, foukl do páry nad nápojem, a aby přehlušil dopadající střely, zvýšil hlas a zeptal se: „Heleďte, kamaráde, kdy jste se naposledy holil?“

Baker vzdychl. „Kéž bych měl nějaký doutník,“ zamumlal, strčil ruku do kapsy a vylovil odtud vlčí mák. Zahleděl se na něj a nepřítomně opáčil: „Cože?“

„Vaše poslední holení. Kdy to bylo?“

„To nevím. Tak před třemi dny? Proč se ptáte?“

„Protože to strniště, můj milý příteli, úplně zmařilo vaše přestrojení. Rysy vaší tváře lze okamžitě rozpoznat, jakmile se na ní objeví vousy nebo knír. Vaše tvář je právě tak rozhodná, nemilosrdná a velitelská, jak stálo v hlášení! Jemnáčku, ty zapadlé oči! Ta železná brada! Ta divoká jizva na vaší tváři!“

Baker vybuchl. „O čem to tu, sakra, mektáte?“

„Mluvím o něčem naprosto nemožném a zcela neuvěřitelném – ale také dokonale zjevném a neoddiskutovatelném!“ Novinář se zazubil. Musel teď křičet – palba jim divoce duněla v uších. „No tak! Žádné zapírání na mě nezkoušejte! Nejsem žádný hlupák. Nepřipadá v úvahu, že byste mohl být někdo jiný, ačkoli to, že jste ten, kdo jste, nedává vůbec smysl.“

Baker na něj jen nasupeně hleděl.

Ten druhý zahulákal: „Nechcete mi to třeba vysvětlit? Ujišťuji vás, že jsem neobyčejně nepředpojatý a umím udržet tajemství, pokud byste si to chtěl stanovit jako podmínku. Můj šéfredaktor by mi to stejně nikdy neuvěřil.“

Přímo před bunkrem se ozvala detonace. Místnost poskočila. Čaj vyšplíchl. Baker sebou trhl, ale pak se vzpamatoval a hlasitě prohlásil: „Vážně netuším, o čem to mluvíte.“

„Pak mi dovoďte, abych vám to objasnil. Není pochyb, že se nejmenujete Frank Baker.“

„Že ne?“

„Cha cha! Takže připouštíte, že možná nejste ten, za koho se prohlašujete?“

„To jméno mi přišlo na mysl, když se mě na něj zeptali, ale rozhodně si nejsem jistý, že je správné.“

Baker sebou škubl, neboť místnůstkou otrásl další dopad.

„Dobrá,“ zakřičel novinář. „V tom případě se tedy řádně seznámme. Mě vám představili jakožto pana Wellse. Tak na to zapomeňte. Podobné formality nejsou nutné. Jmenuju se Herbert. Herbert George. Válečný dopisovatel listu *Tabora Times*. Většina lidí mi říká Bertie, takže mi tak klidně říkejte taky. A věřte mi, že zároveň žasnu a jsem moc rád, že vás poznávám.“ Natáhl ruku, jíž bylo náležitě potřesen. „Vážně, té palby se nebojte, jsme tu v mnohem větším bezpečí, než se zdá. Německé dělostřelectvo to zkouší spíš na podpurné zákopy než na první linii. Získají víc, když nám zničí zásoby, než když sejmou pár askariů.“

Baker odměřeně přikývl. Chvilí mlel ústy naprázdno. Znovu a znovu zalétal pohledem k vlčímu máku ve své dlani, pak si odkašlal a řekl: „Takže vy víte, kdo jsem? Znáte mé pravé jméno?“

„Ano, vím, kdo jste,“ odvětil Wells. „Čtu totiž životopisy. A viděl jsem vaše fotografie. Víم o vás vše. Jste sir Richard Francis Burton, ten slavný cestovatel a učenec. Určitě se nemýlím.“ Usrkl čaje. „Ale nedává to žádný smysl.“

„Proč ne?“

„Protože vy, můj milý příteli, vypadáte tak na pětáctýřicet a tohle je rok 1914 a já náhodou vím, že jste zemřel jako starec v roce 1890!“

Baker – Burton – potřásl hlavou. „Pak ovšem nemůžu být tím, za koho mne máte,“ řekl, „protože nejsem ani starý, ani mrtvý.“

V tu chvíli svět se strašlivým výbuchem skončil.

Pro Thomase Bendyshe svět skončil na Nový rok 1863. Když zemřel, byl oblečený jako kmotříček Smrťák. Přestože byl přesvědčeným a upřímným ateistou, jeho poslední slova zněla: „Bože můj! Drahý Ježíši! Maria, matko Boží, zachraň mě, prosím!“

Ostatní členové Klubu kanibalů tento netypický výbuch později připisovali skutečnosti, že otrava strychninem je neobyčejně bolestný a rychlý způsob odchodu.

Sešli se na Frystonu – yorkshireském zámečku Richarda Moncktona Milnese –, aby tu spojili novoroční večírek v kostýmech s večírkem na rozloučenou. Rozlučka nebyla určena Bendysheovi – ten skončil zcela neočekávaně –, nýbrž siru Richardu Francisi Burtonovi a jeho expedici, která koncem týdne vyrážela na cestu do Afriky.

Na Frystonu, pocházejícímu z alžbětinského období, nebyl žádný plesový sál, za jeho kamennými sloupky dělenými okny se však nalézalo množství prostorných, dubem obložených a zděnými krby vyhřívaných komnat, které nyní zaplnili hosté v kostýmech. Nechyběli mezi nimi prerafaelističtí malíři, čelní technologové, spisovatelé, básníci a herci, ministři vlády, představitelé Scotland Yardu i členové Královské zeměpisné společnosti. Přítomno bylo i několik vysokých důstojníků vzducholodi Jeho Veličenstva *Orpheus* a mezi ženy, které stály za povšimnutí, patřily slečna Isabella Maysonová, sestra Sádvi Ragavendrová, paní Iris Angellová a slavná eugenička – nyní genetička –, sestra Florence Nightingaleová, které tak přispívaly k hojně účasti na večírku, jakými byl Monckton Milnes proslulý.

Poslední chvíle před smrtí trávil Bendyshe v černém plášti s kápí a maskou lebky veselým popichováním řeckého boha Apollona v kuřáckém salonku. Maličký Olympan s vlasy jako plamen, ve skutečnosti básník Algernon Charles Swinburne, zahalený tógou s vavřínovým věncem na hlavě, s Erotovým šípem se zlatým hrotem zastrčeným za pásek, postával u arkýřového okna s perským králem Šahrijárem, Oliverem Cromwellem, Harlekýnem a jakýmsi rytířem, spolu se sirem Richardem Francisem Burtonem, ministrem války sirem Georgem Cornewallem Lewisem, Moncktonem Milnesem a kapitánem *Orpheu*, technologem Nathanielem Lawlessem.

Swinburne právě dostal od procházejícího číšníka, oblečeného stejně jako zbytek personálu do benátského kostýmu

Medico della Peste, k němuž patřila ptačí maska s dlouhým zobákem, skleničku brandy. Básník se napil, položil sklenku na odkládací stolek vedle sebe a obrátil se na kapitána Lawlesse: „Ale copak to není dost velká posádka? Měl jsem dojem, že rotorolodě létají se sedmi nebo osmi muži, a ne... s kolika?“

„Počítaje i mě samotného,“ odvětil kapitán, „je nás šestaadvacet, a to ještě není plný stav.“

„Panenko skákavá! Jak se tam, u všech všudy, zabavíte?“

Lawless se zasmál, světle šedé oči mu zajiskřily a rovné zuby svou bělostí předčily i sněhobílý, pečlivě zastřižený vous. „Myslím, že vám tak docela nedošlo, jak je *Orpheus* obrovský,“ řekl. „Je to největší létající stroj, který pan Brunel postavil. Opravdový titán. Až ho zítra uvidíte, vsadím se, že vám vyrazí dech.“

Ke skupině se připojil technolog Daniel Gooch. Jako vždy měl na sobě postroj, z nějž se natahovaly dvě přidavné mechanické paže. Swinburne již vyjádřil názor, že se konstruktor měl přestrojit za obřího brouka. Jenže Gooch se ve skutečnosti oblékl jako ruský kozák. „*Orpheus* je velkolepý, pane Swinburne. A také přepychový. Navržený pro osobní přepravu. Převeze expedici, zásoby i obě vaše vozidla, a ještě spousta místa zbude.“

Bendyshe, který stál hned za básníkem – byl k němu otočený zády a konverzoval s Charlesem Bradlaughem, převlečeným za Bena Turpina –, potají sebral ze stolu Swinburneovu skleničku. Strčil si ji za masku, na ex ji vypil, postavil zpět a potom na Bradlaugha mrkl skrz pravý oční důlek své škrabošky.

„A jsou všechny pozice v mužstvu obsazené, kapitáne?“ vyptával se Burton. „Zaslechl jsem, že máte nějaké potíže.“

Lawless přikývl. „Ukázalo se, že dva pucovači, které nám dodala Liga kominiků, jsou na tu práci příliš mladí a nedisciplinovaní. Dělalí skopičiny ve větracím potrubí a způsobili značné škody. Oba jsem okamžitě vyhodil.“ Pak oslovil Gooche, který sloužil na palubě plavidla coby hlavní inženýr. „Pochopil jsem dobře, že se k nám v Battersea přidá nějaká náhrada?“

„Ano, pane, a přivezou s sebou nové potrubí od Ligy.“ Jedna z jeho mechanických rukou se zanořila do kapsy kabátce a vytáhla zápisník. Nahlédl do něj a řekl: „Jmenují se William Cornish a Tobias Threadneedle.“

„Nějací špuntí?“

„Cornish je ještě kluk, pane. Pan Threadneedle je zjevně o dost starší, ačkoli očekávám, že bude mít dětskou postavu jako všichni v jeho profesi.“

Gooch si nedokázal pomoci, aby se nepodíval shora na Swinburnea, který na něj na oplátku vyplázl jazyk.

„Bezpochyby kominický mistr,“ prohodil Burton. „Myslím, že Brouk se pokouší jejich Bratrstvo začlenit do Ligy.“ Odmlčel se a pak dodal: „Kde já už jméno toho Williama Cornishe slyšel?“

„Ode mě,“ odvětil svým vysokým pisklavým hláskem Swinburne. „Znám ho. A je to prima rošťáček, i když možná až příliš zhavý trávit večery nastražováním pastí na hřbitovech v naději, že chytne jednoho či dva lupiče mrtvol!“ Sáhl po sklence, zvedl ji ke rtům, škubl sebou, smutně se na skleničku zadíval a zabručel: „Sakra!“ Mávl na číšníka.

„Lupiči mrtvol? Brouk? Potrubí? O čem to tu, proboha, mluvíme?“ zvolal Cornwall Lewis.

Burton odpověděl: „Brouk je dosti záhadná hlava kominické organizace. Chlapec. Velmi inteligentní a sečtělý. Žije v komíně jedné fabriky.“

„Pane na nebi!“

Swinburne si vzal od číšníka další sklenku brandy, usrkl a postavil ji na stůl.

„Já se s Broukem nikdy nesetkal,“ prohlásil, „ale s Willym Cornishem jsem dělal, když jsem během Richardova vyšetřování případu Skákajícího Jacka sloužil u kominického mistra jménem Vincent Sneed. Sneed byl zlý hulvát s velikým nosem, na kterého jsem ke své smůle narazil během těch nepokojů loni v létě. Vyrasil jsem tomu mizerovi dech.“

„Upadl jste na něj,“ opravil ho Burton.

Bendyshe neviděn vzal básníkovu sklenku, polkl téměř celý její obsah a vrátil ji zpět na místo.

Bradlaugh mu pošeptal: „Jste si jistý, že je to moudré, kamaráde? Nedáte-li si pozor, skončíte pod obraz!“

„Nešmyšl,“ zašišlal Bendyshe. „Já šem naprosto štríživěj.“

Monckton Milnes se obrátil na Lawlesse. „A co přesně takový pucovač dělá?“

„Normálně čeká na přistávací ploše,“ odvětil vzduchoplavec, „a zodpovídá za to, že bude kouřové a parní potrubí čisté a průchodné. Jenže u větších plavidel, která létají ve větší výšce, koluje v rozsáhlé soustavě vnitřního potrubí teplý vzduch, který má zajistit, že v každé kabině bude udržována příjemná teplota.“

Trubky jsou dost široké, aby jimi prolezl malý kluk, a právě to je úkolem pucovače: odstraňovat prach a přibývající vlhkost.“

„To zní jako zatraceně nepříjemná práce v horku!“

„To ano. Ale ne ve srovnání s vymetáním komínů.“ Lawless se otočil ke Swinburneovi. „Jak z vlastní zkušenosti jistě víte, kominíci vedou strašlivý život. Ti, kteří seženou práci jako pucovači, jsou považováni za šťastlivce.“

„Nemyslím, že tenhle postup slovo ‚šťěstí‘ docela ospravedlňuje,“ prohodil Burton. „I tak na pucovačích léta chudoby a krutosti zanechaly jizvy. Brouk dělá, co může, aby své hochy ochránil, ale společenský řád změnit nedokáže. Abychom život kominíků zlepšili, potřebovali bychom podnitit zásadní změnu způsobu, jímž je distribuováno bohatství. Museli bychom masu pozvednout z té bažiny chudoby, která je pohlcuje a do níž se boří základy našeho impéria.“

Pohlédl na Cornewalla Lewise, který pokrčil rameny a řekl: „Já jsem ministr války, sire Richarde. Mým úkolem je impérium chránit, ne napravovat jeho špatnosti.“

„Chránit jej, nebo jej rozšiřovat, se vši jeho nespravedlností, pane?“

Monckton Milnes si odkašlal. „No tak, Richarde,“ oslovil Burtona tiše. „Tohle se sem vážně nehodí, co?“

Burton se kousl do rtu a přikývl. „Omlouvám se, sire Georgi – neměl jsem právo takhle mluvit. Od těch nepokojů s Tichbornem jsem na podobné věci dost citlivý.“

Cornewall Lewis otevřel ústa, aby něco řekl, byl však přerušen Swinburnem, který nečekaně vypískl: „Cože? Co? Copak se svět zbláznil? Jak je možné, že chlastám tímhle tempem? Přisahám, že jsem si dal sotva kapku!“

Burton se na svého asistenta zamračil. „Algy, nezapomínejte, prosím vás, že jste Apollon, a ne Dionýsos,“ doporučil mu. „Snažte se to své pití trochu regulovat.“

„Regulovat? Regulovat? Co to tu, u všech všudy, plácáte, Richarde? Nikdo nepije pravidelněji než já!“

Básník se ze zmateným výrazem zahleděl na prázdnou sklenku a mávl na dalšího číšníka. Bendyshe a Bradlaugh za jeho zády dusili smích.

„No,“ řekl Gooch, „až ti kluci dorazí, bude posádka kompletní.“ Vylovil mezi stránkami notesu ústřížek papíru. „Mám tu úplný soupis, pane.“

Lawless si lístek vzal, přečetl si jej a souhlasně přikývl.

„Můžu se podívat, kapitáne?“ zeptal se Burton.

„Jistě.“

Královův agent uchoпил seznam a pozorně si jej prohlédl. Stálo tam:

Velící důstojník: kapitán Nathaniel Lawless
 První důstojník: William Samuel Henson
 Druhý důstojník: Wordsworth Pryce
 Kormidelník: Francis H. Wenham
 Druhý kormidelník: Walter D'Aubigny
 Navigátor: Cedric Playfair
 Meteorolog: Arthur Bingham
 Hlavní inženýr: Daniel Gooch
 Technik: Harold Bloodmann
 Technik: Charles Henderson
 Technik: Cyril Goodenough
 Technik: James Bolling
 Hlavní montér: Gordon Champion
 Montér: Alexander Priestley
 Montér: Winford Doe
 Hasič: Walter Gerrard
 Hasič: Peter Etheridge
 Topič: Thomas Beadle
 Topič: Gwyn Reece-Jones
 Pucovač: ~~Ronald Welbergen~~ William Cornish
 Pucovač: ~~Michael Drake~~ Tobias Threadneedle
 Zásobovací důstojník/zdravotník: doktor Barnaby Quaint
 Asistent zásobovacího důstojníka/zdravotník: sestra Sádvi Ragavendrová
 Loďmistr: Frederick Butler
 Asistent loďmistra: Isabella Maysonová
 Stevard: Oscar Wilde

„Doufám, že mi Vtípek nedělá ostudu, když jsem ho doporučil,“ řekl Burton kapitánovi.

„Vtípek?“

„Mladý pan Wilde.“

„Aha. Příhodná přezdívka – je to velmi duchaplný mladík. Kolik mu vlastně je? Asi tak dvanáct?“

„Před pár měsíci oslavil deváté narozeniny.“

„Dobrý bože! Tak malý? A sirotek?“

„Ano. Kvůli irskému hladomoru přišel o celou rodinu. Nasedl na loď do Liverpoolu, dostal se do Londýna a od té doby tam pracuje jako kamelot.“

„Nu, musím říct, že na mě svou pílí udělal dojem. K velení na rotorolodi patří nepříjemné množství byrokracie a ten kluk se úřadování bleskově naučil a od té doby mám v papírech větší pořádek, než jsem kdy mohl doufat. Vůbec by mě nepřekvapilo, kdyby se Oscar Wilde jednou stal kapitánem vlastní lodi.“ Lawless si přejel prsty po vousech. „A co ty mladé dámy, sire Richarde? Služba žen v lodní posádce není zcela bez precedentu, ale jste si jistý, že je moudré brát na expedici sestru Ragavendrovou? Afrika je dost tvrdá i pro chlapa, ne? A co všechno ten zpropadený kanibalismus? Nebudou ji považovat za příliš delikátní soustíčko, než aby mu odolali?“

„Prostředí je to skutečně kruté, což jsem zjistil na vlastní kůži,“ odvětil Burton. „Jenže sestra Ragavendrová je z Indie a vůči mnoha chorobám, které Evropana v Africe sužují, má přirozenou imunitu. Navíc je výjimečně dovednou zdravotnicí. Kež bych ji byl býval s sebou měl i na předchozích výpravách. Ujišťuji vás, že o ni bude dobře postaráno po celou cestu až do Kazeče, kde zůstane u našich arabských hostitelů, zatímco my ostatní vyrazíme na sever, kde údajně leží Měsíční hory.“

„A lidojedi?“

Burtonově zlehka zacukaly koutky úst. „Těch pár kmenů, které hodují na lidském mase, to dělá rituálním způsobem jako symbol vítězství v boji. Není to tak častý jev, jak se vás snaží přesvědčit knihy plné výmyslů. Pro každodenní porci ruky nebo nohy byste musel na druhou stranu světa, na Koluwai, malý ostrůvek na jihovýchod od Papuy–Nové Guiney. Tam by Evropany k večeri velmi uvítali – a nemyslím tím jako hosty. Prý chutnáme jako vepřové.“

„Fuj! To já jsem mnohem spíš zastáncem jehněčích kotlet!“ odtušil Lawless.

Cornewall Lewis je přerušil: „Vy ji necháte s Araby? A dá se jim, co se krásného pohlaví týče, věřit?“

Burton netrpělivě mlaskl. „Pane, je na vás, jestli raději věříte lžím, které šíří vaše vlastní vláda, ale já navzdory pomluvám, které kolují na chodbách parlamentu, nikdy nezjistil, že by Arabové byli něco horšího než neobyčejně laskavé, zdvořilé a naprosto počestné plémě.“

„Chtěl jsem jen naznačit, že ponechat ženu z impéria v rukách nikoli křesťanů by mohlo být nebezpečné, sire Richarde.“

„Křesťanů? Takže vy oponujete Darwinovým zjištěním? Také věříte, že váš Bůh upřednostňuje některé rasy před jinými?“

„Užívám to slovo jen ze zvyku, jako synonymum civilizovaných lidí,“ bránil se Cornwall Lewis.

„Pak to tedy chápu tak, že Arabové za civilizované nepovažujete, přestože vymysleli moderní matematiku, chirurgické nástroje, mýdlo i parfém, větrný mlýn, klikovou hřídel a spoustu jiných věcí a přestože jim došlo, že Země je koule, která obíhá kolem Slunce, pět set let před tím, než vaše křesťanská církev mučila Galilea Galileiho za to, že zastával stejný názor.“

Ministr války rozpačitě našpulil rty.

„To mi připomíná,“ prohodil Monckton Milnes, „Richarde, mám ten rukopis, o kterém jsme mluvili – to perské pojednání.“

„Co to?“

„Ten překlad, který jste hledal.“ Udělal krok a zavěsil se do Burtona. „Je v knihovně. Pojďte. Ukážu vám ho. Omluvte nás, prosím, pánové, nebudeme tam dlouho.“

Než mohl Burton něco namítnout, byl odвлечен od skupinky a popoháněn mezi hosty ke dveřím.

„Jaké pojednání, sakra?“ prskal.

„Nezbytná báchorka, abych vás dostal z bojiště,“ sykl Monckton Milnes. „Co to do vás k čertu vjelo? Proč na Cornwalla Lewise štekáte jako vztekly pes?“

Opustili místnost, namířili si to přes salon, kolem malé sešlosti v přijímacím sále, vešli do chodby a zastavili se u zdobených dubových dveří. Monckton Milnes vytáhl z kapsy kostýmu klíč, otočil jím v zámku, a když oba vstoupili do místnosti za nimi, zamkl za sebou.

Stáli v jeho slavné knihovně s poněkud pochybnou pověstí.

Ukázal na veliká, cvočky ozdobená kožená křesla u krbu a přikázal: „Běžte si sednout.“

Burton uposlechl.

Monckton Milnes přistoupil ke kabinetu, vyndal z něj lahev a skleničky a něco jim nalil. Přidal se k Burtonovi a jednu sklenku mu podal.

„Archivní *Touriga Nacional* z roku 1822, jedno z nejlepších portských, jaké kdy vyrobili,“ zabručel. „Stálo mě pořádný balík. Ne abyste ho do sebe hodil. Vychutnávejte ho.“

Burton si dal skleničku k nosu a vdechl vůni portského. Ochutnal, zamlaskal, opřel se v křesle a zahleděl se na svého přítele.

„Omlouvám se, kamaráde.“

„Těch omluv mě ušetřete. Nestojím o ně. Chci vysvětlení. Proboha, Richarde, už jsem vás viděl našťavaného, poraženého, překypujícího nadšením i ožralého jak doga, ale ještě nikdy jsem vás neviděl nervózního. Co se děje?“

Burton se zadíval do nápoje, chvíli mlčel a potom zvedl hlavu a pohlédl příteli do očí.

„Dělají ze mě loutku.“

„A kdo? Jak?“

„Ti zatracení politici. Když mě posílají do Afriky.“

Na tváři Moncktona Milnese bylo patrné překvapení. „Ale vždyť to jste chtěl!“

„Za těchhle okolností ne.“

„Za jakých okolností? Ať do mě hrom bací, chlape, jestli se vám tu nedostává mimořádné příležitosti! Královská zeměpisná společnost za živého boha nechtěla, abyste tam jel, ale Palmerston – samotný premiér! – je přinutil. Máte s Nilem další šanci a žádná expedice nebyla tak podporovaná a dobře financovaná – dokonce ani ta Henryho Stanleyho! Tak proč tak remcáte a blýskáte těma svýma melancholickýma očima? Vysvětlujte!“

Burton odvrátil pohled, rozhlédl se po knihami lemovaných stěnách a erotických soškách rozestavěných na podstavcích v různých výklencích, popotáhl si oblek, smetl z rukávu nitku, znovu si přihnul ze sklínky a zdráhavě obrátil pozornost k Moncktonu Milnesovi.

„Máte pravdu, už dlouho se chci do Afriky vrátit a dokončit, co jsem v sedmapadesátém začal,“ řekl. „Jednou provždy lokalizovat zdroj Nilu. Místo toho mě pošlou, abych našel a přivezl nějakou zatracenou zbraň!“

„Zbraň?“

„Černý diamant. Oko nágy.“

„A co to je? Jak může být diamant zbraň? To nechápu.“

Burton se najednou naklonil dopředu a popadl přítele za zápěstí. V černých očích mu hořel plamen.

„My dva se známe už dlouho,“ řekl. Do hlasu se mu vkradl trochu chraptivý tón. „Můžu vám věřit, že dokážete udržet tajemství, že ano?“

„Jistěže můžete. Máte mé slovo.“

Burton se narovnal. „Vzpomínáte, jak jste mi kdysi doporučil tu chiromantku, hraběnkou Sabinu?“

Monckton Milnes souhlasně zabručel.

„V posledních týdnech využívá svého nadání coby Palmerstonova jasnovidka. Má úžasné schopnosti. Dovede zachytit neuvěřitelně jasné záblesky budoucnosti – ale ne naší.“

Jeho přítel se zamračil, zavadal si ze sklenky, tu pak odložil a přešel si rukou po tváři, přičemž si náhodou rozmazal červené líčidlo, které měl jako harlekýn kolem levého oka.

„A čí tedy?“

„Ne, vy mi nerozumíte. Chci říct, že nevidí budoucnost, kterou prožijeme vy, já čí kdokoli jiný na tomhle světě.“

„A jaká jiná budoucnost tedy je?“ vyptával se zmatený Monckton Milnes.

Burton mu pohlédl do očí a pak tiše řekl: „Svět i doba, ve kterých žijeme, nejsou takové, jaké by být měly.“

„Nejsou takové... Vždyť vy mluvíte v nějakých pitomých hádankách, Richarde!“

„Vybavujete si všechnu tu hysterii asi před rokem a půl, když lidé začali vidat Skákajícího Jacka za každým rohem?“

„No ovšem.“

„To nebyla žádná novinářská touha po senzaci. Skákající Jack byl skutečný.“

„Nějaký vtipálek?“

„K tomu měl daleko. Byl to člověk z budoucnosti. Přicestoval do roku 1840 z roku 2202, aby svému předku, s nímž ho spojovalo jméno Edward Oxford, zabránil ve střelbě na královnu Viktorii. Jeho výprava dopadla katastrofálně. To, co mělo být zpackaným pokusem o atentát, kvůli jeho zásahu uspělo a změnilo vše, co jeho historie zaznamenala. Ba co víc, vymazalo ho to z doby, do které patřil.“

Monckton nehybně seděl a oči mu lezly z důlků.

„Když se Oxford pokoušel z místa atentátu utéct,“ pokračoval Burton, „poškodil mu zvláštní kostým obsahující zařízení, jež mu umožňovalo pohyb časem, jeden mladý konstábl, kterého oba dobře známe. Vlastně je dnes večer tady.“

„A... a kdo to je?“

„William Trounce. Bylo mu teprve osmnáct. Svým zásahem způsobil, že to Oxforda vrhlo zpět do roku 1837, kde mu poskytl přístřeší a postaral se o něj Henry de La Poer Beresford.“

„Šílený markýz?“

„Ano. Zatímco byl v jeho péči, utrousil Oxford pár neurčitých náznaků o podobě a povaze budoucnosti. Tyhle náznaky vedly přímo k založení kast technologů a libertínů a jejich odnoží a vyslaly nás na cestu, která je úplně jiná než ta, po níž jsme měli jít. Historie se dramaticky změnila a lidé se změnilí s ní, protože se jim teď nabízejí výzvy a příležitosti, na které by jinak nenarazili.“

Monckton Milnes zavrtěl užasle hlavou. „Nevyprávíte mi tu jednu z těch svých arabských pohádek na dobrou noc?“ zeptal se. „To přece nemyslíte vážně, ne?“

„Naprosto. Říkám vám pravdu pravdoucí.“

„Dobrá. Já... pokusím se potlačit svou nedůvěru a vyslechnout vás. Pokračujte, prosím.“

„Oxford, uvězněný v něčem, co pro něj byla vzdálená minulost, začal přicházet o rozum. S markýzem, který byl sám bezmála šílený, vymyslel plán, s jehož pomocí by se mu mohlo podařit svou budoucí existenci znovu obnovit tím, že obnoví svoji rodovou linii. To vyžadovalo krátké skoky do budoucnosti, aby lokalizoval jednoho ze svých předků, což se mu navzdory tomu, že mechanismus obleku rychle kolaboval, podařilo. Jeden z těchtohle skoků ho přivedl do roku 1861. Beresford mezitím uzavřel spojenectví s Charlesem Darwinem a Francisem Galtonem. Měli v úmyslu Oxforda polapit, ukrást mu oblek, využít jej k vytvoření oddělených historií, které by mohli formovat, jak by se jim hodilo, a námi všemi manipulovat. Abych svět před jejich šílenými plány ochránil, musel jsem je i Oxforda zabít.“

Monckton Milnes na Burtona jen šokovaně zíral. Nejprve naprázdno pohyboval ústy a pak ze sebe vykoktal: „To-tohle nepatří ani do říše fantazie, Richarde. Všichni vědí, že Darwin a zavraždili náboženští fanatici!“

„Falešná zpráva šířená vládou. Raději byste se měl znovu napít toho výborného portského. Příběh ještě zdaleka nekončí.“

Monckton Milnes zapomněl, k čemu Burtona předtím nabádal, a vypil nápoj na ex. Pohlédl na prázdnou sklenku, vstal, přešel ke kabinetu a vrátil se s celou lahví.

„Pokračujte,“ vyzval Burtona a oběma jim dolil.

„Do té druhé historie – té původní – vidí hraběnka Sabina mnohem jasněji než do té naší. Možná proto, že rozhodnutí, která tu činíme, tam nemají žádný efekt. Obě historie jsou úplně rozdílné, ale jednu věc mají společnou. Schyluje se k válce. Ke strašlivé válce, která zachvátí celý svět a zdeci-

muje celou jednu mužskou generaci. Proto také premiér stojí o ten africký diamant.“

„Válka? Proboha. A co je ten diamant zač? Proč je tak důležitý? A co to má co dělat se Skákajícím Jackem?“

„Znáte legendu o názích?“ zeptal se Burton.

Monckton Milnes svraštil obočí. „Já... ano... myslím... myslím, že jsem na zmínky o nich narazil v různých okultních textech. Nebyla to nějaká rasa před příchodem lidí?“

„Ano. V Angkor Watu jsou jejich reliéfy. Zachycují je jako pěti- či sedmihlavé plazy.“

„A?“

„Když byla tahle planeta ještě mladá, rozlomil se v její atmosféře na tři kusy meteorit – obrovský černý diamant. Jeden kus dopadl na Zemi v místě, z něhož se stala Jižní Amerika, další v Africe a ten poslední na Dálném východě. Nágové vybudovali v okolí dopadu civilizace. Zjistili, že diamanty mají jednu velmi zvláštní vlastnost: dokážou ukládat a uchovávat i ta nejjemnější elektrická pole, například taková, jaká generuje živý mozek. Nágové je využívali ke spojení svých myslí a vytvoření jistého druhu sjednocené inteligence.“

„Pokud je něco z toho pravda, jak je možné, že o tom víte?“

„To ještě uvidíte,“ odvětil Burton. Pokračoval dál tichým a naléhavým hlasem. „Lidská rasa svedla s nágy válku, a plazi vyhynuli. Diamanty se ztratily až do roku 1796, kdy jeden z nich – ten jihoamerický – objevil sir Henry Tichborne.“

„Tichborne!“

„Ano. Přivezl si jej domů a ukryl pod svým panstvím. V historii, která měla být, tam kámen zůstal až do chvíle těsně před dobou Edwarda Oxforda, kdy Tichborne House zbořili a kámen objevili. Oxford z něj odřízl malé kousky a použil je do zařízení svého časového obleku. Když dorazil do minulosti, úlomky diamantu znenadání existovaly na dvou místech najednou. Byly v Oxfordově obleku a zároveň pořád ještě součástí diamantu pod panstvím. Tento paradox mezi nimi vyvolával zvláštní rezonanci, která se rozšířila i na dva dosud neobjevené diamanty nágů. Její zásluhou vydávaly všechny kameny tiché, téměř neslyšitelné melodické hučení. To vedlo k objevu dálnovýchodního kamene v Kambodži. Ten se před mnoha tisíci let, když lidé nad nágy zvítězili, roztrhl na sedm kusů.“

„Točí se mi z toho hlava,“ zabručel Monckton Milnes.

„A nejen vám,“ prohlásil Burton. „Rezonance rovněž probudila dosud nečinnou část lidského mozku a umožnila spiritis-

tické schopnosti. Odtud tedy hraběnka Sabina i Ruska jménem Helena Blavatská.“

„Ta ženská, která loni údajně zlikvidovala zpustlíky?“

„Přesně tak. Blavatská dva z kambodžských kamenů ukradla a použila k nahlédnutí do budoucnosti.“

„Které budoucnosti – naší, nebo té druhé?“

„Naší. A v téhle budoucnosti, roku 1914, zase jiný Rus, jasnovidce Grigorij Rasputin, hleděl zpátky k nám.“

„A proč?“

„Protože předvídal, že velká válka, která v jeho době zuřila, povede k jeho zavraždění a ke zpusťování milované Rusi. Začal hledat události, které konflikt zažehly, a objevil je zde, v šedesátých letech devatenáctého století.“

Monckton pozoroval svého přítele štyrbinkami očí. „Mluvíte o naší roli v amerických sporech?“

„Ne. Světová válka nás vrhne proti sjednoceným německým národům, takže myslím, že jiskrou, která zažehne plamen, mohl být nedávný exodus eugeniků do Pruska, vedený botanikem Richardem Spruceem a mým bývalým společníkem Johnem Spekem.“

„Takže ten chlapík Rasputin pozoroval naše zrádce při práci? A kvůli čemu?“

„Rasputin udělal mnohem víc než to. Ovládl Blavatskou a využil ji, aby ukradl zbytek kambodžských kamenů a získal na Tichborneově panství jihoamerický diamant, čímž historii opět změnil. S pomocí diamantů zesiloval a přenášel svůj mesmerický vliv, který způsobil, že se nižší vrstvy společnosti vzbouřily. Rasputin neplánoval nic menšího než celkovou destrukci britského impéria, aby nad námi spojené Německo válku vyhrálo i bez ruské pomoci. A jakmile by bylo tohoto ohavného cíle dosaženo, vrhlo by se na oslabené Německo Rusko a porazilo by je.“

„Zatraceně!“

„Blavatská to nepřežila a spiknutí nevyšlo,“ řekl Burton. „Kvůli mně Rasputin zemřel roku 1914, dva roky před svou vraždou, což znamená, že se historie opět odchýlila ze svého kurzu, i když k tomuhle konkrétnímu rozdvojení dojde až za jednapadesát let.“

Monckton Milnes předsunul čelist. Zatař ruce v pěst. Vydechtl, sáhl po sklence, vyprázdnil ji a znovu dolil. Trásl se. „U sta hromů!“ zavrčel. „Já tomu všemu doopravdy věřím! A kde jsou ty diamanty z Kambodže a Jižní Ameriky teď?“

„Jihoamerický kámen se roztrhl na sedm kusů, když jsem porazil Rasputina. Má je Palmerston. Kambodžské kameny jsou zasazeny do jednoho Babbageova přístroje na výpočet pravděpodobnosti.“

„Vážně? A proč?“

„Během bouří kvůli Tichborneovi mi pomáhal filozof Herbert Spencer. Zemřel s kameny v kapse, takže se do nich otiskla jeho mysl. Charles Babbage navrhl přístroj, který by právě takový otisk zpracovával. Do tohoto přístroje jsme diamanty zasadili a pak celý mechanismus vložili do mého mechanického komorníka. Herbert Spencer tak žije dál, i když jen v podobě mechanického vynálezu. Odtud také znám historii nágů, protože pláží inteligence v těch kamenech přetrvává a Herbert ji dokáže vycítit. A já vlastně také – svým neurčitým způsobem. Nágové ke mně přišli ve snu a zanechali po sobě větu: ‚Ke zničení nebo konečnému překonání rozporů může vést jedině rovnocennost.‘ A ta mě při konečném zúčtování s Rasputinem navedla správným směrem.“

Monckton Milnes si opět přejel rukou po tváři a ještě víc si rozmazal harlekýnské líčení.

„Takže neobjevený zůstává už jen africký diamant a Palmerston vás posílá, abyste ho našel?“

„Přesně tak. Jakožto poslední nerozbitý kámen bude mocnější než jeho roztržštěné protějšky. Palmerston chce Oči využít k vedení tajné války s Pruskem pomocí jasnovidnosti, proroctví a vražd na astrální úrovni. Chce zařídit, aby Bismarck německé státy nikdy nesjednotil. Chápete už, proč si přeju, aby si tuhle expedici byli bývali vůbec neobjednávali?“

Dostalo se mu váhavého chápavého přikývnutí. „Ano,“ zněla zašeptaná odpověď. „Takovou moc rozhodně nemůžete Palmerstonovi poskytnout. Bože, dokázal by ovládnout celý svět!“

„Zrovna tak, jak by to udělali Darwin, Galton a jejich kumpáni.“

Monckton Milnes se na svého přítele na okamžik zahleděl. „Pro pět ran do čepice, za nic na světě bych s vámi teď neměnil, Richarde. Co chcete dělat?“

Burton pokrčil rameny. „Musím ten kámen získat – i kdyby jen proto, aby nepadl do rukou Prusům. Jsem přesvědčen, že po něm jde můj bývalý společník, podporovaný Bismarckem. A pokud jde o to, co s ním udělám, až ho budu mít – to netuším. Je tu ještě další komplikace: když Rasputin zkoumal

v roce 1914 minulost, činil tak pomocí afrického Oka. A tak už vím, že je mi souzeno ho najít, a že až ho najdu, nakonec se nějakým způsobem dostane do Ruska.“

Seděli několik minut v tichu a potom Burton zabručel: „Připadám si jako nějaký zatracený pěšák na šachovnici.“

Monckton Milnes se probral ze zasnění, do něhož upadl. „Já vám zcela důvěřuju, Richarde. Udělejte, co musíte. Vy nějakou odpověď naleznete, tím jsem si jistý.“

Burton vzdychl a lehce pohodil hlavou. Začal si uvědomovat šum hovoru a veselí, kterého byl Fryston plný. Podíval se na sebe, potom na svého přítele a najednou se tiše zasmál. „Bismilláh! Král Šahrijár z *Tisíce a jedné noci* probírá své fantastické představy s Harlekýnem! To je mi ale vtip!“

Monckton Milnes se usmál. „Vraťte se na večírek. Uvolněte se. Bavte se. Já se k vám za několik minut připojím. Rád bych si tu ještě chvíli poseděl.“

Burton vstal a přešel ke dveřím. Ohlédl se a řekl: „Pokud se Palmerston dozví, že jsme tenhle rozhovor vedli, zavře mě do Toweru.“

„To spíš do Bedlamu,“ zamumlal Monckton Milnes.

„Ne. Vláda má pod Towerem tajné místnosti, včetně vězeňských cel.“

Jeho přítel zvedl ruce, jako by chtěl králova agenta odehnat. „Slitování! Už dost, prosím!“ zvolal. „Má schopnost vstřebávat odhalení je již zcela vyčerpána!“

Burton odemkl dveře a vyšel z místnosti. Namířil si to přes vstupní halu a salon zpět do kuřáckého salonku.

„Jářku, kapitáne,“ vykřikl pan Vajičko, když Burton vstoupil do místnosti. „Kde máte tu svou báječnou hospodyní?“

Burton se k baculaté pohádkové postavičce otočil. „To jste vy, Trounci, tam uvnitř?“

„Ano, a připadám si jako totální idiot, jenže to byl nápad paní Trounceové a já si říkal, že by nebylo moudré začít vyvádět, když uvážím, že ji na příštích několik měsíců opustím. Povím vám, že je to zatraceně nešikovná maska. Jídlo a pití se v ní hrozně těžko navádí takříkajíc mezi pysky.“

„Já bych si nestěžoval. Nezdá se, že by vám nějak ublížilo, kdybyste libru nebo dvě shodil.“

„Tak to už by stačilo, pokud dovolíte! Víte moc dobře, že můj současný obvod je samá vata!“

„Když to říkáte. A za co přišla ctěná paní Trounceová?“

„Za Psí babičku, což po pravdě řečeno moc převlékání nevyžadovalo. Hrozně se těší, až si pěkně poklábosí s paní Angellovou, ale nějak nemůže tu milou dámu mezi všemi těmi nóbl převleky najít. Kde tedy je a za koho nebo za co přišla?“

„Je to poněkud příliš matronovitá královna Boudicca a myslím, že odešla, aby odvedla práci za vaši ženu.“

„Co tím chcete říct?“

„Že šla dát pejskovi kostičku.“

„Cože?“

„Je dole v kuchyni a shání Hopsovi něco na zub, ačkoli mám podezření, že se tam ve skutečnosti schovává před všemi těmi pány a dámami. Připadá si tu trochu nepatřičně, ale já na její účasti trval. Po tom, čím jsem ji v poslední době protáhl, si zaslouží okusit života na vysoké noze.“

„Vy jste s sebou přivedl i toho vašeho zpropadeného baseta?“

„Udělala si z něj součást kostýmu – zapřáhla ho do malého válečného vozu pro děti a přiměla ho, aby klusal vedle ní. Hopsa tím byl nanejvýš pobouřen.“

Všeobecný halas přehlušil hlasitý pronikavý nářek.

„Omluvil byste mě?“ řekl Burton. „Zdá se, že Algy potřebuje přitáhnout uzdu.“

Přesunul se dozadu k arkýřovému oknu. Když dorazil ke skupince, která se tam shromáždila, vrazil mu jakýsi číšník do ruky sklenku portského. Burton ji nepřítomně odložil na stůl a soustředil se na Swinburnea, který poskakoval nahoru a dolů a mával rukama jako šílený.

„Ale já nejsem ani trošičku namazaný!“ protestoval hlučně básník. „To je naprostá katastrofa! Začal jsem být vůči alkoholu imunní!“

„Snad díky přespříliš důvěrnému vztahu k němu?“ prohodil Cornwall Lewis.

„Nesmysl! Stýkáme se sice často, to připouštím, ale zdravíme se jen zběžně!“

Doktor James Hunt, člen Klubu kanibalů, se připojil ke skupince právě včas, aby jeho slova zaslechl. Burácivě se rozesmál a prohlásil: „Cha! Myslím, že vás pojí mnohem důvěrnější pouto, Algy! Vy a alkohol jste prakticky sezdaní!“

„Houby s octem!“ bránil se Swinburne. „Kecy, žvásty, kravin!“

Kdosi po Burtonově boku tiše řekl: „Měl bych vás nechat zavřít.“

Cestovatel se otočil a ocitl se tváří v tvář siru Richardu Mayneovi, hlavnímu komisaři Scotland Yardu s vyhublou tváří.

„Má to co dělat s tím, že odváším čtyři z vašich mužů do Afriky?“ otázal se s pozdviženým obočím Burton.

„Ano,“ odpověděl Mayne, který nesouhlasně pozoroval Swinburneův scénický výstup. „Trounce s Honesty patří mezi mé nejlepší detektivy, Krišnamurti velí mé letecké jednotce a konstábl Bhátí je na nejlepší cestě k povýšení. Nemůžu si dovolit nechat je, ať se rok potulují po černém kontinentu. Mohu se jen domnívat, že jste spolčen s londýnskou zločineckou chátrou. Mám pravdu, sire Richarde? Snažíte se dostat mé muže z cesty, než dojde k nějakému mistrovskému zločinu? A třeba plánujete, že je necháte sežrat lvům a tygrům, abyste se mohl vloupat do Toweru a ukrást korunovační klenoty, ne?“

Burton se usmál. „Je to legrační, zrovna jsem o Toweru mluvil. Ale ne, v Africe žádní tygři nejsou, pane. Lord Palmerston vám tu situaci nevysvětlil?“

„Nakrmil mě nějakými neurčitými žvásty o tom, že je to záležitost národní bezpečnosti.“

„To také je.“

„A bez obalu mi nařídil, abych vám poskytl, cokoli budete chtít. Což samozřejmě provedu.“

„Děkuju. Žádám jen, aby ti chlapi dostali prodlouženou dovolenou a aby byly zajištěny jejich rodiny.“

„V tomto ohledu nemějte obavy.“ Komisař usrl vína. Po vzdechl si. „Postarejte se o ně, ano?“

„Udělám, co bude v mých silách.“

Podali si ruce. Mayne se pomalu vzdálil. Burton sáhl po své skleničce a zjistil, že se sama záhadně vyprázdnila. Našpulil rty a pohlédl na svého asistenta, který podupával nožkami a ujišťoval o své střízlivosti. Došel k názoru, že Swinburne je uprostřed jednoho ze svých nechvalně proslulých opileckých výstupů, nebo se stal obětí nějaké neplechty. Pak si všiml kmotra Smrtáka, postávajícího za maličkým básníkem, a na vteřiny pocítil v zádech mrazivé jehličky navzdory tomu, že v něm poznal Thomase Bendyshe, což vše vysvětlovalo, poněvadž tento antropolog a ateista byl Swinburneovým nanejvýš oddaným trýznitelem.

„Richarde!“ vriskl Swinburne. „Vy jste mě viděl v náladě nejčastěji. Připadám vám opilý?“

„U vás se, Algy, ten rozdíl poznává ze všech lidí nejhůře,“ odpověděl Burton.

Básník zoufale vypískl. Zakřičel na číšníka.

Čas míjel, večírek pokračoval a králův agent přecházel od jedné skupinky k druhé, s některými lidmi poklábosil, s jinými podebatoval a s několika si i zažertoval.

Ve čtvrt na dvanáct se s obnoveným líčením opět objevil Monckton Milnes a nahnal své hosty do hudebního salonku, kde Burtona překvapila Florence Nightingaleová, která prokázala nečekanou zběhlost ve hře na klavír, když doprovázela sestru Ragavendrovou, jejíž pěvecký projev se projevil stejně působivě. Obě sešlost bavily, dokud se nepřiblížila půlnoc, kdy všichni ztichli a naslouchali odbíjení pendlovek. Sotva dozněl poslední tón, zavěsili se do sebe, Nightingaleová začala hrát a sestra zpívat:

„Na přítele dávného zapomenout
a pustiti ho z hlavy?
Na přítele dávného zapomenout,
že dlouho nebyl tady?“

Hosté se vesele připojili k refrénu:

Po dlouhých letech, příteli, jednou,
po dlouhých letech
číši zas pozvedni se mnou,
po dlouhých letech!“

„A ty si to pivečko koupíš,“ trylkovala mladá zpěvačka, „a já si zas koupím to svý...“

„Proboha!“ vyjekl kdosi.

„Číši zas pozvedni se mnou, po dlouhých letech.“

„Ježíši Kriste!“ ozval se zmučený hlas.

Burton se rozhlédl po místnosti, v níž se lidé opět pustili do refrénu.

Po dlouhých letech, příteli, jednou,
po dlouhých letech
číši zas pozvedni se...“

Zpěv odumřel a muzika ustala, když kdosi zaječel: „Maria, matko Boží, prosím, zachraň mě!“

Cestovatel vytáhl ruce zpod paží svých sousedů, odstrčil lidi stranou a pospíchal k mumraji u krbu. Muži poklekali

k ležící postavě. Byl to Bendyshe. Masku lebky mu někdo sundal a tvář mu zkřivil strašlivý výraz, oči měl vytřeštěné a skelné a rty roztažené v ohybném překvapeném šklebu. Celé Bendysheovo tělo se otřásalo tak divoce, že bylo třeba čtyř mužů, aby ho udrželi. Svíjel se a škubal sebou, páteř prohnutou do oblouku, patami bubnoval do podlahy.

Po Burtonově boku se objevil inspektor Honesty – subtilní šlachovitý mužík s nápadně širokým knírem po stranách zakrouceným nahoru, který normálně nosíval vlasy ulízané, s pěšinkou uprostřed, a projevoval puntičkářský smysl pro oblékání, ale který byl nyní vystrojen jako jeden ze Tří mušketýrů – a zavřel: „Záchvat. Přehnal to. Nadměrné holdování neřestem.“

„Ne,“ odvětil Burton. „Tohle je něco jiného.“ Prodíral se dál, dokud nedorazil k Moncktonu Milnesovi a nesykl: „Dostaňte ty lidi odtud.“

Pořadatel večírku se na něj podíval a řekl: „Proboha, nač já to myslím. No ovšem.“

Monckton Milnes se otočil a hlasitě oznámil: „Dámy a pánev, jednomu z našich přátel se naneštěstí udělalo nevolno. Byli byste tak hodní a přesunuli se do zbylých pokojů, prosím? Měli bychom tomu chudákovi udělat trochu prostoru na dýchání.“

Lidé, trousící soustrastné výroky, začali odcházet.

Burtonův loket sevřela jakási ruka. Patřila doktoru Jamesi Huntovi.

„Pojďte sem,“ zašeptal a táhl králova agenta k oknu, pryč od všech ostatních.

„Oč jde, Jime? Bude Bendyshe v pořádku?“

„Ne. Právě naopak.“ Hunt si hryzal spodní ret. Na čele se mu leskl pot. „Tyhle příznaky bych poznal kdekoli,“ sykl. „Zpropadený strychnin. Toho chudáka někdo otrávil!“

Burton na vteřinu zápasil s rovnováhou, jak se mu podlomila kolena. „Cože?“

„Otrávil. Umyslně. Nešťastnou náhodou se strychnin člověku do těla nedostane.“

„Dokážete ho zachránit?“

„Je to beznadějně. Do hodiny je mrtvý.“

„To ne! Prosím vás, Jime, vezměte si k ruce sestru Nightingaleovou a sestru Ragavendrovou. Udělejte pro něj, co můžete.“

Hunt stiskl Burtonovi ruku a vrátil se k umírajícímu. Králov agent spatřil u dveří postávajícího Trounce a přesunul se k němu.

„Vylezte z toho směšného kostýmu. Máme tu problém.“

„Co se stalo?“

„Vražda, Trounci. Někdo otrávil Toma Bendyshe.“

„Pane na nebi! Já... no... okamžitě seženu naše lidi. K čer-
tu s tou zatracenou vycpávkou! Nepomohl byste mi ven?“

Za několik minut už Trounce se sirem Richardem Maynem a inspektorem Honestym odváděli hosty i personál nahoru a velitel Krišnamurti s konstáblem Bhátím zatím střežili přední i zadní vchod Frystonu, aby nikdo nevyklouzl.

Bendyshe měl teď u úst pěnu a házel sebou ještě divočeji.

Když si cestovatel vedle umírajícího přidrlepl, zvedl k němu oči Charles Bradlaugh, který seděl příteli na nohou a poskočil při každém jejich křečovitém záškubu. „Nemůžu tomu uvěřit,“ zachrop-
těl, oči zalité slzami. „Hunt říká, že je to nějaký jed. Kdo by něco tak-
ového chudákovi Tomovi provedl? Nikdy nikomu neublížil!“

„To netuším, Charlesi. Co dělal, než mu začalo být zle?“

„Zpíval s námi ostatními. Byl dost nametený – celý večer
kradl Algymu pití.“

Burton se obrátil na Jamese Hunta. „Nemohl být strychnin
v jedné z těch skleniček?“

„Mohl,“ přikývl lékař. „Jed je to strašně hořký, ale pokud
byl Bendyshe dostatečně opilý, mohl by ho vypít, aniž by chuť
jedu postřehl.“

„A on byl samozřejmě jako slíva,“ prohodil Bradlaugh.

Burton se natáhl kolem sestry Nightingaleové, která Ben-
dysheovi otírala čelo, a položil muži ruku na prsa. Vnímal, jak
mu pod dlaní poskakují svaly.

„Tome,“ zašeptal.

Odkášlal si, vstal a posunkem vyzval Hunta, ať jde za ním.
Oba muži opustili hudební salonek a vešli do salonku kuřá-
ckého, kde přistoupili ke stolu u arkýřového okna.

„Jed byl nejspíš v jedné z těchhle skleniček,“ prohlásil Bur-
ton a ukázal na rozličné prázdné nádoby.

„V takovém případě nebude těžké zjistit ve které,“ odvětil
doktor. Zvedl sklenku, očichal ji a zabručel: „Brandy.“ Pak po-
nořil do zbytků na dně ukazovák. Dotkl se prstem jazyka.
„V téhle ne.“

„A neotrávíte se sám?“

„Strychnin se v malých dávkách občas užívá k léčebným
účelům. Kapička mi neublíží.“

Hunt otestoval další sklenku a pak třetí a čtvrtou. Pátá mu
zkřivila tvář.

„Hořké. Portske by tu chuť do jisté míry zamaskovalo, ale přesto je nápadná.“

„To je portské?“

„Ano.“

Burton postupně prošel ostatní sklenky. Jak naznačoval jejich tvar, všechny obsahovaly buďto víno, nebo brandy.

„Zatraceně,“ zavrčel. „Vraťte se k Tomovi. Promluvíme si později.“

Vykročil pryč a zamířil do vstupní haly, kde zastihl v tichém rozhovoru pod schodištěm Richarda Moncktona Milnese, Algernona Swinburnea a vrchního komisaře Maynea.

Mayne se tvářil zasmušile. „Jste si jistý, že se jedná o pokus o vraždu?“ otázal se Burtona, když se k nim Burton připojil.

„Žádný pokus. Vražda. Žádný protijed neexistuje.“

„Ale proč zabíjet Toma?“ zeptal se nešťastně Swinburne.

„Šlo o omyl,“ odvětil Burton. „Zamýšlenou obětí nebyl Tom. Tou jsem byl já.“

Kapitola 2

PODSVĚTÍ A ORFEUS

ÚŘEDNÍ OZNÁMENÍ NARUŠOVÁNÍ ČINNOSTI KRABŮ POPELÁŘŮ JE PROTIZÁKONNÉ

Ten, kdo se pokusí krabu popeláři bránit v cestě, zaplést mu nohy, uhasit topeniště, uvést jej do nebezpečí úmyslně položenou stopou odpadků nebo mu jakýmkoli jiným způsobem zabránit v plnění jeho úkolů, bude potrestán pokutou v minimální výši 20 liber.

KRABI POPELÁŘI UDRŽUJÍ VAŠE ULICE V ČISTOTĚ!

„Vy?“

Richard Monckton Milnes, Algernon Swinburne i sir Richard Mayne promluvili všichni naráz.

Burton přikývl. „Jed byl ve sklenice portského. Tu mi vtiskl do ruky nějaký číšník. Tom ji vypil omylem.“ Obrátil se na Moncktona Milnese. „Nařídil byste svému obsluhujícímu personálu a majordomovi, aby se dostavili do salonu, prosím vás? Vyslechneme je tam.“

Jeho žádost byla do puntíku vyplněna a pan Applebaum, majordomus, rychle zjistil, že jeden člověk chybí.

„Dva číšníci jsou tu na Frystonu nastálo,“ vysvětloval Burtonovi. „Čtyři další jsme najali od jedné agentury jen na tenhle večírek. Tohle jsou ti na výpomoc...,“ ukázal na tři z mužů, „... a ten, co zmizel, pane, je jejich kolega.“

„Kde je ta agentura?“ vyzvídal Burton.

„V Thorpe Willoughby, jedné vesnici asi čtyři míle na východ odtud. Jmenuje se to Howell's. Mají úřadovnu nad pekárnou na hlavní ulici.“

Burton se obrátil k jednomu z najatých pomocníků, malému člověku, který nervózně pohyboval prsty. „Jak se jmenujete?“

„Colin Parkes, pane.“

„A ten nezvěstný chlap?“

„Peter Pimlico, jenže ten k nám nepatří. Dneska měl dělat Gordon Bailey, ale tomu se udělalo šoufl – jako od žaludku –, takže místo sebe poslal tohohle Pimlica, což je nějaký jeho kámoš.“

„A víte, kde bydlí?“

„Pimlico? Říkal, že v Leedsu, pane. Přijel s náma drožkou z Thorpe Willoughby. Posledních pár dní tam má pronajatej pokoj. V tý vesnici jsou jen dvě nocležny a hospoda, takže je nespíš v některý z nich.“

„Jak vypadá?“

„Blondák. Velký kotlety. Modrý oči. Kolem pasu kapánek rozbředlej. Řekl bych, že jí víc, než by měl.“

„Děkuju, pane Parkesi.“

Sir Richard Mayne poslal personál zase nahoru a řekl: „Nařídím svým mužům, aby prohledali dům.“

Za čtyřicet minut vrchní komisař Burtonovi hlásil: „Velitel Krišnamurti našel kostým onoho nezvěstného odložený v komoře u kuchyně. Okno bylo otevřené. Nepochybně unikl tudy. Pošlu Bhátího na místní nádraží.“

„To je k ničemu,“ odvětil Burton stroze. „V tuhle noční dobu tam nic nejezdí.“

„Tak kam myslíte, že...?“

Komisaře přerušili Swinburne a Hunt, kteří se k nim připojili s přepadlým výrazem ve tváři.

„Tom Bendyshe je mrtev,“ prohlásil monotónním hlasem lékař. „Na strychnin to byla milosrdně rychlá smrt. Vypovědělo mu srdce.“

Burton se znovu obrátil k Mayneovi. „Rád bych si vypůjčil inspektora Trounce. Mám tu svého baseta – a to je vynikající stopař. Dáme mu toho kostýmu *Medico della Peste* čichnout a uvidíme, kam nás zavede.“

„Výborně.“

Burton – poté, co se v rychlosti převlékl do poněkud příhodnějšího večerního úboru – zastihl Hopsu, jak dole v kuchyni šťastně okusuje kost.

„Promiň, starouši,“ řekl Burton a sundal z háčku za dveřmi psíkovo vodítko. „Budeš si ji muset nechat na potom.“

Hopsa vrčel a stěžoval si, zatímco cestovatel dával kost stranou a připínal mu vodítko k obojku. Když ho Burton vlekl z kuchyně, kňučel a škubal řemínkem, ale pak se uklidnil a cupital vedle svého pána nahoru do schodů a zadními dveřmi ven.

Venku foukal chladný větřík. Burtonovi šly od úst obláčky páry. Na jasné noční obloze zářily hvězdy a couvajícím měsíc vrhal na pozemky Frystonu stříbrné světlo.

Swinburne – teď už v normálních šatech, ale s vavřínovým věncem stále ještě vpleteným do vlasů – a Trouncečekali u jednoho otevřeného okna. Muž z Yardu dřepěl na bobku a přidržoval nad zemí svítilnu. „Stopy v záhonu,“ prohlásil, když se k nim králův agent přidal.

Swinburne couvl. Hopsa měl politováníhodnou slabost pro jeho kotníky a ve vlaku mu je celou cestu z Londýna do Yorkshiru okusoval. Básník pozvedl uzlíček šatstva a řekl: „Tady je kostým toho číšníka, Richarde.“

Burton oblečení vzal a přidržel je Hopsovi u čenichu.

„Hledej, hochu!“ pobízel ho. „Hledej!“

Baset sklonil hlavu k zemi a začal čenichat kolem, šněruje si to sem a tam. Rychle zachytil stopu a vlekl Burtona po trávníku pryč od okna. Swinburne s Trouncem je následovali. Zmrzlá tráva jim křupala pod nohama.

„Pimlico má určitě skoro dvě hodiny náskok,“ supěl Trounce, když spěchali dál.

„Míříme na východ,“ upozornil Burton. „Myslím, že se vrací zpátky do Thorpe Willoughby. Pokud tam na něj čeká nějaký odvoz, ujede a my ztratíme stopu, jestli se ale chce do Leedsu vrátit po železnici, nezbyvá mu než čekat do rána, takže ho dostaneme.“

Hopsa je vlekl k okraji panství, podél hraniční zdi a přes schůdky nad ní. Pustili se dál po venkovské cestě lemované živými ploty, dokud nedorazili na křižovatku. Baset zabočil vpravo na proježděnější silnici, a když se muži vydali za ním, spatřili ceduli, na níž stálo: *Thorpe Willoughby 3,5 míle.*

„Čert aby to vzal!“ bručel Swinburne, zatímco spěchali dál. „Tom byl sice pořádná osina v zadnici, ale patřil k mým nejlepším kamarádům. Proč se vás ten chlápek Pimlico vůbec pokoušel zabít, Richarde? Jeho jméno mi nic neříká. Není to někdo, s kým jsme už měli co do činění, že ne?“

„Cože? Vás?“ zvolal Trounce, který u předchozího odhalení chyběl.

„Obětí jsem měl být já,“ potvrdil Burton, „ale netuším proč. Pokud vím, žádné spojení mezi Pimplicem a některým z našich minulých případů neexistuje. Jeho pohnutky jsou mi nadále záhadou.“

Cesta je vedla na vrchol kopce a pak na druhé straně dolů. Koušek před sebou už spatřili první domky vesničky ležící uprostřed mozaiky políček a tmavých kousků lesa. Ze středu osady stoupala nočním vzduchem nepravidelná křivka páry a pomalu se rozplývala ve větru. Okamžitě v ní rozeznali stopu rotořníku.

„Krucipísek!“ zavrčel Trounce. „Vypadá to, že nám ptáček uletěl!“

Hopsa, poštekávající při sledování stopy, je zavedl do vesnice.

Námaha muže navzdory nízké teplotě zahřála, a než dorazili k domkům, Trounce už funěl a musel si otírat čelo kapesníkem.

Minuli chalupy a malé řadové domky a šli přímo kolem hospody, až nakonec zastavili před hranatým a dosti zchátralé působícím domem. Nad ním pomalu mizel proužek páry. Cedule v jednom ze spodních oken hlásala: Restaurace Robina Hooda. Ubytování a snídaně. Cizince neubytováváme. Hopsa se zastavil před vchodem, zaškrabal tlapkou na dveře a frustrovaně zakňučel.

Trounce natáhl ruku, uchopil klepadlo a zabouchal.

Čekali.

Trounce zabouchal znovu.

Zevnitř se ozval tlumený hlas. „Dejte si pohov, sakra!“

Dveře se otevřely a na muže venku zamrkal tlouštík v zašedlém županu.

„Co, sakra, v tudle noční dobu chcete?“ otázal se a brada se mu pobouřeně třásla.

„Policie,“ obořil se na něj Trounce. „Bydlí tu nějaký Peter Pimlico?“

„Další pitomá návštěva? Řek jsem mu, že po desátý ne, takový jsou v tomhle baráku pravidla, a co se stane? Jedna pitomá návštěva za druhou! Nejste taky cizáci, že ne?“

„Jsme Angličané. Tak odpovězte, chlape! Je tu Pimlico?“

„Jo. Je ve svém pokoji. Počítám, že budete chtít jít nahoru, co? Říkáte, že jste policajti? Takže je v průšvihů?“

„To je samozřejmě možné,“ odvětil Trounce a protlačil se kolem muže do úzké chodby za ním. „Který pokoj?“

„Po schodech nahoru a první vlevo.“

Trounce vyrazil ke schodům, ale zastavil se, když se Burton hostinského otázal: „Říkáte, že pana Pimlica už někdo navštívil? Cizinec?“

„Jo. Tlustej chlápek s velkým mrožákem pod nosem.“

„A národnost?“

„Jak to mám, sakra, vědět? Všichni mi připadaj stejný!“

„A kdy že tu byl?“

„Asi tak před půlhodinkou. Vzbudil mě, když s tím svým zatraceným vynálezem přistál rovnou před barákem a pak zabušil na dveře. Pimlico seběhnul po schodech jako nějaká zatracená lavina, aby mu odevřel, a pak spolu vydupali do jeho pokoje. Za chvíli ten cizák zase sdušal dolů, třísknul dveřma a pak už drncely okna od tý jeho zatracený litačí mašiny. Říkám vám, že to bylo, jako když se snažíte spát uprostřed nějakýho pitomýho zemětřesení, a vy mi taky zrovna nepomáháte. Zajímalo by mě, jestli dneska v noci vůbec zamhouřím oka!“

„My vás dlouho nezdržíme, pane...?“

„Emery. Norman Emery.“

„Pane Emery. Zůstaňte tu, prosím.“

Burton uvázal Hopsovo vodítko k dolnímu konci zábradlí a zamumlal: „Zůstaň, hochu,“ a pak se vydal se Swinburnem za Trouncem nahoru po schodech. Policista zatukal na první dveře vlevo. Ty se mu pod kotníky prstů pootevřely. Podíval se na Burtona a zvedl obočí.

„Pane Pimlico?“ zavolal.

Žádná odpověď nepřišla.

Muž z Yardu otevřel dveře a nakoukl do místnosti. Zavrčel a obrátil se na Swinburnea. „Přiveďte sem nahoru Emeryho, buďte tak hodný.“

Básníkovi ponurý výraz detektivovy tváře neunikl a bez vyptávání uposlechl.

„Pojďte se podívat,“ řekl Trounce, když vešel do místnosti.

Burton do ní vstoupil za ním a spatřil na podlaze nataženého muže. Tvář měl posetou fialovými fleky, mezi zuby mu visel vyplazený jazyk a skelné oči měl vytřeštěné.

„Zardoušený,“ prohodil Trounce. „U Jupitera, podívejte se mu na krk! Ten, kdo to udělal, musí mít sílu jako býk!“

„A zkušenou ruku,“ dodal Burton, který se skláněl nad mrtvolou. „Vidíte ty modřiny? Náš vrah přesně věděl, kam

umístit prsty i palce, aby zabíjely co nejrychleji a nejúčinněji. Hmmm, koukněte se na tu porušenou kůži. Skoro jako by ten zabiják neměl nehty, ale drápy!“

Trounce začal prohledávat nebožtíkovy kapsy.

Swinburne se znovu objevil s hostinským, který poté, co nahlédl dveřmi dovnitř a uviděl tělo, vyjel: „A kruci! A to mi ani nezaplátil!“

„Je to Peter Pimlico?“ zeptal se Burton.

„Jo.“

Trounce vykřikl a zvedl ruku s malou lahvičkou.

Burton ji vzal, otevřel, přičichl k ní a potom ji nakláněl tak dlouho, dokud mu na prst neskanula kapka tekutiny. Tu si dal na jazyk a nakrčil nos.

„Strychnin. Zcela nepochybně.“

„Měl ho v kapse,“ řekl Trounce. Pak oslovil hostinského: „Máte tu ve vsi nějakého strážníka?“

„Ano, pane,“ odvětil Emery. „Timothyho Flanagana. Bydlí v čísle dvanáct.“

„Dojděte pro něj.“

„Ten bude v posteli.“

„No jistě že bude v posteli! Zabušte mu na dveře! Házejte mu do okna kamínky! Je mi jedno, jak to uděláte – prostě ho vzbudte a okamžitě ho přiveďte!“

Emery přikývl a zmizel dole na schodech.

Detektiv se znovu otočil k mrtvole, přešel po ní pohledem, všímáje si každého detailu. Najednou se s výkřikem sklonil těsně k Pimlicovu oteklému obličejí.

„Co je?“ chtěl vědět Burton.

Trounce neodpovídal. Místo toho strčil mezi nebožtíkovy rty prsty, zašátral vedle jazyka a vytáhl cosi ven.

Byl to malý zvadlý list, suchý a hnědý, se škodolibě trnitou čepelí, připojenou k úponku, který se odmítal nechat z Pimlicových úst vytáhnout, ačkoli jím Trounce pošukával.

„Kapitáne,“ řekl Trounce. „Mohl byste zapáčit a otevřít mu pus, prosím vás?“

Burton si přidřep, přiložil ruce k dolní polovině obličejí mrtvolky a roztáhl jí ústa dokořán, zatímco Trounce zastrčil prsty hlouběji.

„Co to, sakra...?“ sykl muž z Yardu, když vytáhl druhý list, a popínává rostlina, k níž byl připojen, se napnula. „Podívejte se na to!“

Zaklonil se, aby do úst mohl nahlédnout Burton. Králův

agent překvapeně zalapal po dechu, neboť rostlinka vyrůstala přímo z Pimlicova patra.

„Něco takového jsem ještě neviděl!“ prohlásil Trounce. „Jak je to možné?“

Burton roztržitě pokrčil rameny a začal přepečlivě zkoumat nebožtíkovu hlavu. Brzy objevil další podivné podrobnosti. Ve vlasech byly droboučké zelené výhonky, vyrůstající z kůže, a z tkáně za ušima čouhala změť zvadlých bílých kořínků.

„Netuším, co si o tom mám myslet,“ řekl Burton, když se zvedl, „ale ať už je ta kytka, co z něj roste, cokoli, je to stejně mrtvé jako Pimlico. Co měl ještě po kapsách?“

Trounce prošel jednotlivé předměty. „Klíče, pár šilinků, krabičku zápalek, fajfku, paklík tabáku, tužku a jízdenku na autoped.“

„Odkud?“

„Z Leedsu. Pojdme prohledat pokoj.“

Swinburne z podesty sledoval, jak oba muži prochází místnost centimetr po centimetru. Pod postelí objevili malý kufřík, ve kterém ale bylo jenom oblečení. Jiné osobní věci nenašli.

„Nic, co by nám prozradilo, kdo by mohl být ten neznámý,“ přemítal Trounce. „A vodítko k tomu, kde Pimlico v Leedsu bydlel, žádné.“

„Je tu tohle,“ řekl Burton a ukázal Trounceovi paklík tabáku značky Ogdenova vložka s otevřenou chlopní. Na vnitřní straně byla modrou barvou natištěna adresa: *Tattleworthův tabák, Meanwood Road č. 26, Leeds.*

„Pokud je to jeho místní dodavatel, možná ho majitel bude znát.“

„Pff!“ odfrkl si Trounce. „Ale alespoň něco. Počkáme na toho konstábla a pak pomaširujeme zpátky na Fryston. Jsou tam spousty rotorníků a já jeden zrekvíruju. Než se dostanu do Leedsu, bude už skoro svítat. Dneska mě žádný spánek nečeká!“

„Mě také ne,“ prohlásil Burton. „Letím s vámi.“

„A já taky,“ přidal se Swinburne.

Za několik minut se na schodech ozvaly kroky a objevil se poněkud neupraveně a rozčuchaně působící mladý policista. Za ním se schovával pan Emery.

„Přece se tu vážně nestala vražda, že ne?“ vyhrkl strážník. Pak uviděl Pimlicovo tělo. „Páni! Vražda v Thorpe Willoughby! A kdo jste vy, pánové, jestli vám nevadí, že se ptám.“

„Já jsem inspektor Trounce ze Scotland Yardu. Tohle jsou agent Jeho Veličenstva sir Richard Francis Burton a jeho

asistent, pan Algernon Swinburne. Komu podáváte hlášení, synku?“

„Komisaři Sheridanovi z Leedsu.“

Trounce ze sebe vychrlil: „Výborně. Chci, abyste probudil zdejšího poštmistra a poslal komisaři zprávu. Sdělte mu, že tohohle chlapíka – jmenoval se Peter Pimlico – uškrtil zatím neidentifikovaný cizinec. Pak sežeňte koronera, ať se nejprve zastaví na Frystonu a pak tady a postará se o to. Během dopoledne se za panem komisařem sám zastavím.“

„Ano, pane. Na Frystonu? A proč?“

„Protože tenhle ničema...,“ Trounce vrhl na Pimlicovo mrtvé tělo pohrdavý pohled, „... tam otrávil jednoho z hostů.“

Konstábl Flanagan zalapal po dechu, polkl a zasalutoval.

„A co já?“ bručel Emery. „Můžu se už vrátit do té pitomý postele?“

„Jestli máte za to, že dokážete usnout s mrtvolou v domě, tak klidně. Ale nejdřív mi řekněte, kdy si Pimlico tenhle pokoj pronajal.“

„Je to pět dní.“

„A přišel ho do dnešního večera někdo navštívit?“

„Ne.“

„A když tu byl, co dělal?“

„Většinou se ožíral v místní putyce.“

„Měl jste s ním nějaké problémy?“

„Zdaleka ne tolik, kolik mi jich ten trouba nadělal od chvíle, co natáhnul bačkory! Prostě jen dupal nahoru a dolů po schodech, když přicházel a odcházel, nic víc.“

„Nepřišel mu nějaký dopis?“

„Ne.“

„Víte o něm něco?“

„Ne, teda až na to, že říkal, že tu má dělat pro Howellovu agenturu.“

„Nic jiného?“

„Nic.“

O pár minut později se už Trounce, Burton, Swinburne i Hopsa vraceli ve svých stopách k sídlu Moncktona Milnese. Když se Swinburne za Thorpe Willoughby ohlédl, všiml si, že se cestička páry již téměř rozptýlila.

„Kterým směrem je Leeds?“ zeptal se.

„Na západ,“ odvětil Trounce.

„Ale náš neznámý odletěl na jih. Zajímalo by mě, proč Pimlica zabíjel.“

„Možná ho chtěl umlčet,“ řekl Burton. „Vím jistě, že jsem se s Pimlicem nikdy nesetkal, takže pochybuji, že by se mnou chtěl skoncovat z nějakých osobních pohnutek. Spíš si myslím, že si ho na to najal náš záhadný cizinec. Pimlico zřejmě očekával, že mu dnes v noci zaplatí a pomůže odtud utéct. Místo toho byl zavražděn.“

„Ošklivý osud,“ zabručel Swinburne, „ačkoli nemohu říct, že by si ho ten mizera nezasloužil! Ale co ten podivný výrůstek?“

„To je mnohem větší záhada,“ prohlásil Burton. „Že by ho měl v ústech už zvečera, když si hrál na číšníka na Frystonu, je dost nepravděpodobné. A taková rychle rostoucí obludnost smrdí eugeniky a botanikem Richardem Sprucem.“

Když dorazili na Fryston, zjistili, že spousta hostů už navzdory časně ranní hodině odjela.

„Hudební salonek jsem uzavřel,“ oznamoval jim Monckton Milnes. „Dokud si pro něj někdo neprijede, bude muset chudák Bendyshe zůstat v něm.“

„Koroner už je na cestě,“ sdělil mu Burton. „Můžu vás požádat o několik věcí?“

„No ovšem, o cokoli, co bude v mých silách.“

„Potřebujeme si vypůjčit tři rotorníky. Musíme okamžitě odletět do Leedsu.“

„Vezměte si můj, Jima Hunta a Charlieho Bradlaugha. Stojí ve předu na trávníku. Zavedu vás tam.“

„Děkujeme. Předpokládám, že paní Angellová už šla spát, ne?“

„Ano. Dal jsem jí jeden z nejlepších hostinských pokojů.“

„Nepožádal byste kapitána Lawlesse, zda by ji a Hopsu doprovodil na letiště nedoprovodil? Budeme tam muset s Trouncem a Algym přiletět rovnou z Leedsu. Zajistíme, aby vám během dne rotorníky doručili zpět.“

„Vezmu ji tam sám, Richarde. Rád bych se s vámi před odletem rozloučil.“

Monckton Milnes své přátele doprovodil ke skupince letounů zaparkovaných na trávě před domem. Cestou Burtona podtáhl od Swinburnea a Trounce a zašeptal: „Má to nějakou spojitost s vaším posláním v Africe?“

Burton pokrčil rameny. „Nevím. Je to jistě možné a možná i pravděpodobné.“

Došli k rotorníkům a Monckton Milnes sledoval, jak si trojice mužů ukládá klobouky do zavazadlových boxů, nasazuje ochranné brýle a připoutává se k velkým koženým křeslům.

„Na shledanou, mládenci,“ popřál jim. „A hodně štěstí!“

Muži nastartovali parní stroje, chrlící oblaka páry. Nad hlavou se jim z vertikální hřídele rozprostřela lopatkovitá křídla a začala se otáčet, rotující rychleji a rychleji, dokud se nestala prostému oku neviditelná.

Burton svému příteli zamával a pak přitáhl páku k sobě. Ližiny stroje se zvedly z trávy a letoun rychle stoupal na kuželu výparů. Swinburne s Trouncem Burtona následovali, všechny tři rotorníky se obloukem stočily pryč a zmizely na nočním nebi, zanechávající za sebou stříbřitě bílou stopu.

Oblohu na východě již prozářilo oranžové světlo, když se trojice létajících strojů snesla na dlažbu Black Brewery Road. Dva z rotorníků se země zlehka dotkly, ten třetí do ní se žuchnutím narazil, a než se zastavil, klouzal ve spršce jisker bokem asi pět stop.

„Mizerný krámy pitomý!“ nadával Trounce. Vypnul parní stroj, počkal, až se křídla složí, potom vystoupil a přidal se k Burtonovi se Swinburnem.

Bylo to jejich třetí přistání v Leedsu. Poprvé přistáli, aby se jednoho konstábla na noční obchůzce zeptali, kudy se mají dát. Druhá zastávka byla před Tattleworthovým tabákem na Meanwood Road.

Pan Tattleworth, který na náhlé probuzení zareagoval přívalem nadávek, jim nakonec potvrdil, že Petera Pimlica zná.

„Byl to mizera a zloděj,“ prohlásil. „Člověk, o kterém byste mohli říct, že je v podsvětí jako doma. Ale pravidelnej zákazník. Bydlí pár ulic odsad. Black Brewery Road číslo sedmnáct.“

Byli by tam mohli dojít pěšky, ale protože nechtěli rotorníky nechávat bez dohledu, vzlétli a téměř vzápětí opět přistáli.

„Tenhle to je,“ ukazoval Swinburne na řadu domků. „Půjdeme zjistit, kolik nadávek na nás dokáže vychrlit další pán na holení!“ Sáhl po klepadle na dveřích a s gusem zabušil.

Po několika minutách a dalším útoku na dveře se za dveřmi ozval přidušený nevrlý hlas.

„Kdo jée?“

„Policie,“ štěkl Trounce.

„Tak to dokažte!“

„Mám doklady,“ odušil netrpělivě Trounce. „Otevřete a já vám je ukážu.“

„Já vám nevěřím. To je nějaký trik. Ty žádnéj chlupatej nebudeš. Spíš vymahač!“

„Cha, cha! Vymahač Trounce!“

„Kdo to byl?“ zeptal se hlas.

„Algernon Swinburne!“ zavolal Swinburne. „Ten básník!“

Nastala chvíle ticha a potom hlas řekl: „Já vám o žádnou poezii nestojím! Zmizte vodsad' a už se nevracejte!“

„Pane!“ zařval Trounce. „Okamžitě ty zatracené dveře otevřete, nebo vám je vykopnu!“

Ozvalo se řinčení řetězu a v zámku se otočil klíč. Dveře se pootevřely a ze škvíry vykouklo slzíci oko.

„Vo co vám de? Nejsem voblečenej. Dávám si ranní fajfku.“

„Bydlí tu Peter Pimlico?“ chtěl vědět Trounce.

„Jo. V tom bytě nahoře. Ale nebude tam. Celej tejden.“

„Já vím. Je po smrti.“

„Eh?“

„Dnes v noci ho zavraždili.“

„Bezva. Byl to sprostěj křupan, nic jinýho. No?“

„No tak jsme tu, abychom prohledali jeho pokoje. Pusťte nás dovnitř.“

Oko si Trounce změřilo od tvrdáku po erární vysoké boty, potom se přesunulo k Burtonovi, studující snědou zjizvenou tvář i široká ramena, a dolů ke Swinburneovi, který tu stál s větvičkami vavřínu zamotanými do dlouhých, oslnivě reza-tých vlasů, které mu po letu z Frystonu divoce trčely.

„Básník s chlupatejma.“

„Policejní pojezie,“ prohlásil Swinburne. „Družstvo jedlíků. Ustupte stranou, prosím!“

Trounce se opřel ramenem do dveří a zatlačil, až muž za nimi pozpátku zavrával. „Jak se jmenujete?“ zeptal se, když vstoupil do domu.

Muž, který by byl vysoký, nebýt křivici znetvořených nohou, před ním stál v pruhované noční košili a třásl se. Na hlavě pokryté rozčepýřenými hnědými vlasy měl noční čepičku a na velikých chodidlech ponožky na spaní. V levé ponožce zela díra a vyčuhoval z ní ohromný palec. Sukovitá ruka svírala dýmku z kukuřičného klasu.

„Já sem nějaký Matthew Keller. Nemůžete nám takhle vtrhnout do baráku!“

„Ale ano, mohu. To je vaše nemovitost? Jste majitel?“

„Jo. Vypadněte vocad!“

„Ještě ne. Takže patro pronajímáte Pimlicovi, že?“

„No jo, a budu moc rád, až se ho zbavím, parchanta lem-plovskýho.“

„Tedy potížísta, ano?“

„To jo! Pořád vožralej chmaták.“

„Nějací návštěvníci z ciziny?“

„Před dvouma tejdnama. Tlustoch.“

„Jméno?“

„Netuším.“

„Národnost?“

„Netuším.“

„Mrožák pod nosem?“

„Jo. A teď se muším voblíkat do rachoty.“

„Bez mého svolení nic dělat nebudete. Jdeme nahoru do Pimlicových pokojů.“

„Ty budou zamčený.“

„A máte univerzál?“

„Jo.“

„Tak pro něj jděte!“

Keller podrážděně vzdychl.

„Hejbněte kostrou, chlapel!“ vybuchl Trounce.

Domáci sebou škulb a pak se vydal do zadní části malé předsiňky, otevřel dveře pod schodištěm a sundal z háčku klíč. Vrátil se a podal jej detektivovi.

Trounce vyrazil nahoru po schodech a Swinburne ho následoval. Když míjel Burtona, který vykročil za ním, králův agent si všiml, že úsměv jeho asistentovi rychle povadl.

Swinburneovy emoce byly od přirozenosti stejně divoké a nespoutané jako jeho vlasy, neustále se proměňovaly, nikdy nevydržely dlouho a často byly zcela nepatřičné. Básník trpěl fyziologickou poruchou, která způsobovala, že bolest pociťoval coby rozkoš, a Burtonovi připadalo, že Swinburneova svěhlová a nevypočitatelná povaha má svůj původ možná právě v ní. Emoční zranění, podobná tomu, které mu způsobila Bendysheova smrt, se internalizovala a maskovala nezvladatelným chováním, ke kterému bohužel často patřila konzumace značného množství alkoholu. Neschopnost posoudit, co by mu mohlo ublížit, ze Swinburnea činila jednoho z nejstatečnějších mužů, s jakými se kdy Burton setkal, zároveň ale jednoho z mužů, kteří měli největší sklony k sebe-destrukci.

„Pojďte s námi, pane Kellere,“ zavolal Trounce. „Rád bych vás měl na očích.“

„Dyk já nic nevyvedu,“ bránil se Keller, přesto se vydal za nevítanými hosty po schodech vzhůru, sténaje námahou. „Nohy,“ stěžoval si. „Zloběj mě celej život.“

Pimlicův byt tvořily obývací pokoj s postelí a kuchyň. Ta páchla po žluklém sádle a slanině a dlouho ji nikdo neumyl. Podlaha byla poseta obnošeným šatstvem. Na toaletním stole před prasklým zrcadlem stálo porcelánové umyvadlo se špinavou vodou a vysokým pruhem nečistoty kolem vnitřního okraje. Za ním ležela břitva a špinavá kostka mýdla. Proleželá postel byla neustlaná, křeslo pokryté sázenkami z místního závodiště a pod oknem se vršily výtisky *Leedského tazatele*.

Zatímco se Swinburne s Kellerem drželi stranou, Burton s Trouncem místnosti prozkoumali.

„Notes!“ zvolal muž z Yardu a zvedl z postele malý vázaný zápisník. Stránku po stránce jej prolistoval. „Nic než sázky na psy. Tenhle Pimlico byl notorický sázkař.“

„A smolař,“ pronesl Keller. „Přišel vo každý pitomý penny, co vydělal. Nájemný platil skorem pokaždý pozdě.“

„A kde pracoval?“ vyzvídal Burton.

„Ve fabrice u Pride-Manushiho, kde balil kusy bicyklů, co posílaj na prodejny v Coventry. Ale je to už čtrnáct dní, co ho propustili – potom, co ho čapli, jak krade.“

Burtonovo obočí vylétlo do oblouku. „Co se stalo?“

„Prolez krz vokno ke Cat n' Fiddle, votočil pár flašek whisky a hupsnul chlupatejm rovnou do náruče. Noc proseděl v chládku.“

Trounce se zamračil. „Jenom jednu noc? Za vloupání do hospody?“

„Jo.“

„Kde ho drželi?“

„Na policejní stanici na Farrow Lane.“

Za několik minut volal detektiv na Burtona, který právě prohledával kuchyň: „Kapitáne, váš názor, prosím vás.“

Trounce ukazoval na holá prkna na podlaze u okna. Burton přistoupil, podíval se a spatřil kapičku něčeho zčernalého a vláknitého. Přidřepil, vytáhl z kapsy tužku, zaryl její konec do zaschlé substance a zvedl si ji k nosu.

Znechucené ucukl. „Páchne po zkažených zubech – a ještě po něčem. Užival Pimlico žvýkáci tabák, pane Kellere?“

„Né. Hulil Ogdenovu vložku, tu samou, co bafám já.“

Burton vstal a oslovil Trounce: „Prováděl jsem výzkum vůně různých druhů tabáku. Vím jistě, že tohle je Kautabak, pruská značka. V Anglii moc k dostání není.“

„A vy myslíte, že to tu zůstalo po tom cizinci? Náš vrah je Germán?“

„Ano, přesně to se domnívám.“

Strávili prohledáváním ještě dvacet minut, ale nic užitečného už nenašli.

„Dobrá,“ řekl Trounce, „tak my vás tedy opustíme, pane Kellere.“

„Šak já kvůlivá tomu bečet nebudu,“ zabručel domácí.

Když sestupovali po schodech, dodal: „Čekal, že přijde k nějaký škváře, to teda jo.“

Trounce se zastavil. „Cože?“

„Pimlico. Čekal nějakou škváru – chtěl mi zacálovat, co dlužil na nájemným. Nebo to aspoň říkal.“

„Peníze? A odkud?“

„Netuším.“

Před domem vzhlédl muž z Yardu k nebi, nyní světle šedému a zamračenému.

„Ode dneška jsem oficiálně na prodloužené dovolené,“ prohlásil, „ale ať mě vezme čert, jestli tohle nechám být.“ Obrátil se k Burtonovi se Swinburnem. „Příští zastávka Farrow Lane. Chci vědět, proč Pimlica pustili.“

Nastoupili zpátky do rotořníků a vnesli se do vzduchu. Znovu museli vyhledat strážníka, který by je navedl správným směrem. Za čtvrt hodiny už přistáli před policejní stanicí, a zatímco Burton se Swinburnem čekali ve vznášedlech, Trounce vešel dovnitř, aby zjistil, co potřeboval. Byl pryč dvacet minut, během nichž básník se svým přítelem probíral své nejnovější dílo, tragédii *Atalanta v Kalydónu*.

„Chystám se podpořit ateistické smýšlení coby hold starouši Bendysheovi,“ řekl. „Byl odhodlaný zatlouct poslední hřebíčky do rakve, kterou Bohu stloukl Darwin.“

„To by Tom jistě ocenil,“ odvětil Burton. „Přes všechny ty jeho skopičiny měl pro vás vždy jen slova chvály, Algy, a vaši poezii zbožňoval. Patřil k vašim nejhorlivějším zastáncům.“

V básníkových očích se objevila nezvyklá tvrdost. „Vzpomínáte, jak jsem vám jednou vyprávěl, jak jsem se jako mladík chtěl stát důstojníkem u jezdeckva?“

„Ano. Ale váš otec to nechtěl dovolit, a tak jste vylezl na útes Culver Cliff na ostrově Wight, abyste si dokázal, že máte odvahu.“

„Správně, Richarde. A v jednu chvíli jsem z té skalní stěny visel jen za konečky prstů, ale nebál jsem se. Od toho oka-

mžiku jsem se nevyhnul jediné výzvě, byť byla sebenebezpečnější. Ideu války, útoku na nepřítel či boje za určitý princip neodmítám. Mé básnické kořeny jsou hluboko zapuštěny v konfliktu.“

„Co tím chcete říct, Algy?“

„Jde mi o tohle: od téhle chvíle je mým posláním pomsta.“

Základna královské letecké námořní služby ležela zhruba dvacet mil na východ od Frystonu. Původně byla vybudována, aby se zde stavěly říditelné vzducholodě, od nichž technologové po řadě katastrofálních nehod a explozí upustili. Tento neúspěch vedl k vývoji technologií letu pomocí rotujících lopatek, a ohromující ukázka této konkrétní podoby konstruktérské dovednosti právě vévodila největší přistávací dráze na základně.

HMA *Orpheus* byla ta nejobrovitější rotorolď, jakou kdy sir Richard Francis Burton spatřil.

Při pohledu ze strany působila dlouze a zploštěle, se svými dvěma palubami, hrbatým nákladem uloženým lehce od středu na záď, velitelskou věží vepředu a sklem obehnanou palubou zabírající špičatou příď. Po obou stranách vyčnívalo osm letových pylonů – celkem tedy šestnáct, což z ní činilo nejvýkonnější dosud postavenou rotorolď.

Většina posádky i pasažérů už byla na palubě, připravena na krátkou cestu do Londýna. Burton, Swinburne – bez vavřínového věnce –, kapitán Lawless a inspektor Trounce stáli u dolního konce lodního můstku a loučili se s Moncktonem Milnesem a sirem Richardem Maynem. Toho druhého létání znervóžňovalo, a tak se rozhodl, že do hlavního města pojede až některý další den atmosférickou železnicí.

„Takže ten tlustý Prušák složil za Pimlica kauci,“ vysvětloval policejnímu komisaři Trounce. „Uvedl jméno Otto Steinrück a nějakou adresu v Essexu.“

Swinburne dodal: „Nejspíš falešnou.“

„To ne,“ nesouhlasil Trounce. „Než mohli kauci přijmout, museli si ji ověřit. Ta adresa existuje a je zaregistrovaná na jeho jméno.“

„Nejste teď ve službě, inspektore,“ řekl Mayne, „ale pokud byste se tím během té krátké doby, která vám do odletu zbývá, chtěl zabývat v oficiálním postavení, máte mé svolení.“

„To bych rád. A děkuju, pane.“

Mayne přikývl a vzhlédl k lodi. „To je ale obluda!“ zvolal.

„První zástupkyně nového druhu,“ odvětil Lawless. „Pan Brunel se tentokrát překonal!“

„A s tou poletíte celou cestu podél Nilu?“

„Bohužel ne.“

Burton vysvětloval: „V oblasti Velkých jezer nechtějí mechanická zařízení pracovat, pane vrchní komisaři. Brání jim v tom jakési vyzařování. V oblasti se našly rotořníky Henryho Mortona Stanleyho a jejich pohon byl zcela nefunkční. Bojíme se, že kdyby *Orpheus* letěl moc blízko, šel by k zemi jako kámen, a protože nemáme jasnou představu, kde zóna začíná, nezbývá nám než jít po svých.“

„A tahle loď navíc obětovala hospodárnost rychlosti,“ dodal Lawless, „takže bude muset zastavovat kvůli palivu, což se v centrální Africe nedá.“

„A co vaše trasa?“ vyptával se Monckton Milnes.

„První etapa je z Londýna do Káhiry,“ odpověděl Lawless, „druhá z Káhiry do Adenu a pak poletíme k naší poslední zastávce, na Zanzibar, kde na nás bude čekat loď *Blackburn*, s nákladovým prostorem plným uhlím. Expedice si vystoupí, my doplníme palivo, vyložíme vozidla a zásoby na pevnině a zamíříme domů.“

Burton ho doplnil: „Na Zanzibaru bylo najato sto padesát ňamwezijských nosičů, kteří jsou již se zásobami nakoupenými na ostrově na cestě do vnitrozemí. Zboží doručí do jedné vesnice v pohoří Dusumi a vyčkají do našeho příchodu. Až tam dorazíme, zaplatíme jim a najmeme si čerstvé nosiče od nedalekých Mgotů. Pak se vydáme dál. Doufejme, že se do Kazeče dostaneme dřív, než přijdeme o vozidla. Odtud pak půjdeme na sever k oblasti Velkých jezer a k Měsíčním horám.“

Lawless prohlásil: „Nu, pánové, nic z toho nedokážeme, pokud se nevypravíme na cestu, takže bych se měl jít ujistit, že je loď připravena k letu. Odlétáme za deset minut. Nechám vás, abyste se mohli rozloučit.“ Pozdravil Maynea a Moncktona Milnese kývnutím, dotkl se prstem štítku čapky a po rampě vystoupil na *Orphea*.

Sir Richard Mayne odtáhl Trounce stranou a zapředel s ním tichý rozhovor.

Monckton Milnes popadl Swinburneovu ruku a srdečně jí potřásl. „Hodně štěstí, mladej,“ řekl. „Moc neriskujte, je vám to jasné?“

„Naprosto dokonale, vy starej kozle,“ odvětil Swinburne. „Nemějte o mě strach. Nic se mi nestane. Pro lvy a krokodýly jsem moc hubené soustečko a moskyty hodlám odpuzovat ne-utuchající nasáklostí ginem.“

„Hodný chlapec! Těším se na poezii plnou inspirace, až se vrátíte.“

Swinburne zachytil Mayneův pohled, zasalutoval mu a nastoupil na loď.

„Víte jistě, že na to stačí?“ otázal se Monckton Milnes Burtona. „Moc ho sice obdivuju, ale je to ten poslední člověk, od kterého bych čekal, že se bude trmáčet napříč Afrikou.“

Burton se smutně pousmál. „Víte stejně dobře jako já, že do toho křehkého kvítka, jako které působí, má daleko. Je to houževnatý malý dareba a jeho pohled na tu záležitost s nágy by mi chyběl. Navíc by mi nikdy neodpustil, kdybych ho tu nechal.“

„A co vy? Co vaše zdraví? Když jste to s Nilem zkoušel po- sledně, několik měsíců jste byl chromý a slepý.“

„To je pravda, ale hlavně proto, že do mě John Speke lil ob- rovské dávky Saltzmannovy tinktury. Kromě toho s sebou máme sestru Ragavendrovou, což by mělo mít na naše těles- né blaho značný vliv.“

Monckton Milnes zamyšleně přikývl. „Sesterstvo ušlechtilé laskavosti je zvláštní a podivná organizace. Nikdy jsem nepo- chopil, jak se po East Endu dokážou pohybovat, aniž by přišly k úhoně. Víte, že se říká, že mají jistou nadpřirozenou důsto- jnost, která je ochraňuje?“

„Ano, to už jsem slyšel. Možná že jejich schopnost léčit a ti- šit skutečně nadpřirozená je. Třeba jde o další účinek rezonu- jících diamantů nágů. Ať je vysvětlení jakékoli, jsem přesvěd- čený, že sestra Ragavendrová dokáže, že patří k nejcennějším účastníkům výpravy.“ Burton vzhlédl k šedivému nebi. „Zase Afrika,“ zabručel. „Snad tentokrát...“

„Nemusíte to podstupovat, Richarde,“ přerušil ho Monckton Milnes. „Palmerston si pro svou partii sežene jiné pěšáky.“

„To jistě. Jenže tady nejde jen o ten diamant. Toužím po Nilu. Každý den se sám sebe ptám: ‚Proč?‘ a jediná odpověď zní: ‚Zatracený blázne! To tě žene ďábel!‘ Ten zpropadený svě- tadíl bezmála deset let utvářel můj život a já instinktivně cí- tím, že se mnou ještě neskoncoval.“

„Pak tedy leťte,“ vyzval jej Monckton Milnes. „Ale Richarde...“

„Ano?“

„Vraťte se zpátky.“

„Udělám, co bude v mých silách. Poslyšte, kamaráde, pokud jde o Palmerstona, je tu něco, co byste pro mě mohl udělat, zatímco tu nebudu.“

„Cokoli.“

„Rád bych, abyste na něj dohlédl. Sledujte především jeho zahraniční politiku s ohledem na Prusko, ostatní německé státy a Afriku. Patříte k politicky nejprohnanějším lidem, co znám, a máte spousty přátel na vysokých místech. Využijte jich. Až se vrátím, budu vás potřebovat, abych si udělal představu, kam vítr fouká, co se našich mezinárodních vztahů týče.“

„Myslíte, že má něco za lubem?“

„Ten vždycky.“

Monckton Milnes přislíbil, že udělá, co bude moci.

Podali si ruce a rozloučili se.

Inspektor Trounce se vrátil a připojil se na můstku k Burtonovi.

Oba muži naposledy zamávali svým kolegům a nastoupili na rotorolod.

O obrovském pásu území kolem světa, který Británie kdysi ovládala, se i v jeho posledních dnech stále mluvilo jako o impériu, přestože po smrti krále Alberta roku 1900 už nemělo panovníka, který by mu vládl. Ze stejného důvodu bylo nepravděpodobné i označení „královští afričtí střelci“. Tradice u Britů odumírají pomalu, a v armádě zvlášť.

Dva tisíce královských afrických střelců, vedených dvaadesátí anglickými důstojníky, rozbily tábor v Ponde, vesnici asi šest mil jižně od Dar es Salaamu a čtyři míle za zákopy, které se táhly kolem města od pobřeží na severozápadě k pobřeží na jihovýchodě. Původní úly připomínající chatrče Ponde ležely pohřbeny kdesi hluboko v moři khaki stanů a jejich obyvatelé z oblasti Uzaramo, kterých nebylo ani sto padesát, byli proti své vůli rekrutováni coby sluhové a nosiči. S touto potupou se vyrovnávali převážně tím, že byli neustále co možná nejopilejší, a jakmile měli příležitost, utíkali nebo v několika případech spáchali sebevraždu.

Snad jediným když už ne šťastným, pak alespoň spokojeným vesničanem byl člověk, který vařil *pombe* – africké pivo

– a který si ve shluku mangrovníků postavil boudu, z níž tento teplý, ale překvapivě příjemný nápoj prodával. Stinný plácek vybavil stoly a židlemi, a tak se zrodila jakási moskyty zamořená hospoda. *Askariûm vstup zakázán! Jen důstojníci a civilisté!*

Bylo jedenáct hodin dopoledne a u jednoho ze stolů seděl muž, který teď o sobě uvažoval jako o siru Richardu Francisi Burtonovi. Panovalo tu vlhké dusno a teplota stoupala. Obloha se bělala, až z očí tekly slzy. Vzduch byl plný okřídleného hmyzu.

Muž předtím odmítl *pombe* – bylo moc brzy –, a dostal místo něj hrnek čaje, který teď stál před ním a kouřilo se z něj. Levé předloktí měl obvázané. Obvazy kryly hlubokou řeznou ránu, sešitou sedmi stehy. Tvář s nyní již hustšími vousy měl pořezanou a poškrábanou. Právě obočí mu dělil svraštělý šrám, pokrytý strupem.

Hodil si do čaje čtyři kostky cukru, zamíchal jej a upřeně hleděl do vířící tekutiny.

Ruce se mu třásly.

„Tady jste!“ ozval se pronikavý výkřik. „Dopijte to. Musíme jít.“

Muž zvedl oči a zjistil, že vedle něj stojí Bertie Wells. Válečný dopisovatel, který za denního světla vypadal mnohem menší a zavalitější, se opíral o berle a pravou nohu pod kolenem měl v dlahách.

„Zdravím, starouši,“ pronesl Burton. „Trochu té noze odlehčete. Jak to s ní vypadá?“

Wells zůstal stát. „Je stejně zlomená jako včera a především. Víte, že jsem si tu zatracenou nohu zlomil, když mi bylo sedm? To jste byl ještě naživu.“

„To jsem pořád. Kam musíme jít?“

„Nahoru na hřeben, abychom mohli sledovat ostřelování. Lodě tu budou do hodiny.“

„Zvládnete to? Myslím tu chůzi?“

Wells si smetl ze šíje moskyta. „Stává se ze mě zdatný šoural. Prokázal byste mi laskavost, sire Richarde? Až vás budu příště poučovat o nepravděpodobnosti přímého zásahu, nepraštil byste mě pořádně do hlavy a neodtáhl mě pryč?“

„S největší radostí. Klidně i se zpětnou platností.“

„Ale stejně musím říct, že se mi vážně líbilo, jaká to byla ironie.“

„Ironie?“

„Ano. Prohlásíte, že se naprosto neuvěřitelně nalézáte v zemi živých, a za pár vteřin už v ní skoro nejste!“

„Aha, to ano. Propříště budu volit slova trochu obezřetněji. Být ostřelován a pohřben zaživa se mi ani trochu nezamlouvalo. A nechte si toho sira. Starý dobrý Richard stačí.“ Napil se čaje a vstal. „Tak se zajdeme podívat na ten ohňostroj, ne?“

Opustili improvizovanou putyku a začali se pomalu prodírat mezi stany, míjejíce vojáky s prázdnýma očima a bezvýraznou tváří. Mířili k severní hranici ležení.

Vzduch smrděl potem i horšími věcmi.

„Podívejte se na ně,“ řekl Wells. „Viděl jste někdy nesoudějnější dav válečnických chlapů? Verbují je mezi zbytky britských Jihoafričanů, z Austrálie a Indie, z ubohých pozůstatků našich evropských jednotek i z nejrůznějších kmenů východní a střední Afriky.“

„Rozhodně se nezdá, že by je to potěšilo.“

„V téhle zemi to není snadné, což vy víte lépe než většina ostatních. Úplavice, malárie, mouchy tse-tse, moskyti, písečné blechy – většině bělochů je hrozně zle. A pokud jde o Afričany, ti pravidelně dezertují. Vojáků, které tu vidíte, by mělo být dvakrát tolik.“

Minuli ohradu s voly. Jedno zvíře tu leželo mrtvé. Zdechliny zapáchala a začínala se nafukovat.

„Máte slabost pro vlní máky?“ vyzvídal Wells. „Těsně před tím, než nás začali ostřelovat, jste jeden vytáhl z kapsy a teď vidím, že máte ke klopě přišpendlený čerstvý.“

„Myslím... přesněji řečeno mám pocit, jako by ten květ měl něco znamenat.“

„Podle mě symbolizuje spánek – nebo smrt,“ odpověděl Wells.

„Ne, to ne,“ nesouhlasil Burton. „Něco jiného, ale nedokážu to definovat.“

„Takže máte pořád potíže si vzpomenout? Doufal jsem, že se vám paměť vrátí. Umíte si představit, že jsem těch pár posledních dní zvědavostí celý nemocný. Musím se vás vyptat na tolik věcí.“

„Vrátily se mi občasné útržky,“ odpověděl Burton. „Je to zvláštní pocit. Připadám si úplně rozebraný. Vašemu výsledku se podrobím, ale pokud se vám podaří ze mě něco dostat, musíte si to nechat pro sebe.“

„Nic moc jiného mi nezbyvá. Kdybych skutečnost, že jste naživu, zveřejnil, můj šéfredaktor by se mi vysmál a vykopl by mě z redakce rovnou do evropského odboje, kde by se nade

mnou zavřela voda.“ Wells škulbl hlavou, zakašlal a odplivl si. „Pitomé písečné blechy! Mám je po celém těle! Pokaždé, když otevřu pusu, najde se nějaká, která se nemůže dočkat, až mi skočí dovnitř!“ Zasalutoval procházejícímu důstojníkovi a pak se zeptal: „Tak co se přihodilo? Stal jste se nějakou hříčkou přírody nesmrtelným, Richarde? Předstíral jste tehdy v devadesátém roce vlastní smrt?“

„Ne. Mám dojem, že jsem sem přišel rovnou z roku 1863.“

„Cože? Vstoupil jste sem a do tohohle času z doby tři roky předtím, než jsem se narodil? A jakým způsobem?“

„To nevím.“

„Tak proč?“

„To také nevím. Nejsem si ani jistý, jaká je tohle budoucnost.“

„Jaká je tohle budoucnost? Co tím, proboha, myslíte?“

„To taky nevím – jsem ale přesvědčen, že existuje několik alternativ.“

Wells zavrtěl hlavou. „Páni. Nemožností přibývá. A přece jste tu.“

„To jsem,“ souhlasil Burton.

„Muž z minulých časů,“ zabručel Wells. Zastavil se, aby si upravil berle.

Z nedalekého stanu se ozývalo sténání – jeho obyvatele očividně spalovala horečka. Zvuky jeho utrpení zanikly, když kolem propochodovala skupina askariů, zpívajících tesknou píseň. Burton, fascinovaný hlubokými hlasy, se zaposlouchal a dokázal jazyk rozlišit coby svahilské nářečí kičaga, což naznačovalo, že muži jsou z kmenů Čaga, které pocházely ze severu, z území pod Kilimandžárem.

Byli daleko od domova.

On také.

„Jednou jsme s mladým Huxleyem probírali možnost cestování časem,“ vykládal Wells, když se opět oba dali do pohybu. „Huxley tvrdil, že žádná taková metoda vynalezena nebude, protože kdyby se tak stalo, bylo by přece všude plno návštěvníků z budoucnosti. Ani jednoho z nás nenapadlo, že ve skutečnosti přijdou z minulosti. Říkáte, že nevíte, jak jste to dokázal? Bylo to ale prostřednictvím mechanických prostředků, nebo – co já vím – nějaké duševní techniky?“

„Vůbec netuším. Kdo je to Huxley?“

„Kluk, se kterým jsem se znal. Ačkoli byl téměř slepý a sotva odrostl chlapeckým kraťasům, měl ohromný intelekt. Za-